

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGYHÓRA 3
PENGŐ. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKEZNEP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR. KÜL-
FÖLDRE A KÉTSZERESÉ. — MEGJELENIK HETFO KIVÉTELESEL MINDEN NAP.
KIADÓ: A BEGEDÜS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSEG: NAPPAL: FERENC JOZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM:
10-20. ÉJLEL: FERENC JOZSEF UT 49. TELEFONSZÁM: 18. ÉS 8-12. PÓRKIADÓ-
HIVATAL: FERENC JOZSEF UT 49. TELEFONSZÁM 18. ÉS 8-12. PÓRKIADÓ-
HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZECHENYI UCCÁ 2. TELEFONSZÁM: 575.

Rassay Károly: A politikai összhang csak akkor áll helyre kormányzók és kormányzottak között, ha megadják a nemzetnek önrendelkezési jogát saját sorsa felett

Debrecen polgársága páratlan lelkesedéssel ünnepelte az ellenzék vezéreit: Rassay Károlyt, Nagy Emilt, Sándor Pált, Baracs Marcellt és a beszámoló Hegyemegi Kiss Pált — 3000 polgár tapsai között követelte a titkos választójogot Debrecenben az ellenzék

A magyar demokratikus ellenzék vezetői Rassay Károlyval az élükön vasárnap délelőtt érkeztek meg Budapestről Debrecenbe, ahol Hegyemegi Kiss Pál beszámolóján kibontották a Szabadelvi Párt debreceni zászlóját. — A pályaudvaron dr. Hegyemegi Kiss Pál országgyűlési képviselő és Nagy Ernő volt nemzetgyűlési képviselő vezetésével a Függetlenségi Kör és a Független Polgári Párt több száz főnyi küldöttsége várta őket a Perronon felsorakozva.

Amint a déli budapesti gyorsvonat befutott, rögtön felharsant a kiáltás:

— Éljen Rassay Károly! Éljen Nagy Emil! Egymásután szállottak ki a vonatból Rassay Károly, Nagy Emil, Sándor Pál, Baracs Marcell, Boross László főszervező, Rassay Rudolf, Erdős Dezső és Garzó József, akiket egyenként és összesen is lelkesen megjeleneztek.

A Független Polgári Párt részéről Szabó Henrik üdvözölte meleg szavakkal őket, mint az ellenzék harcos, gerinces vezéreit, nagy örömet fejezve ki, hogy félretéve minden árnyalati különbséget, egyesültek azért a célért, hogy az országot boldogabb jövő felé vezessék.

Az üdvözlést Rassay Károly köszönte meg. Valóban igaza van az Önök igen tisztelt szónokának — mondotta —, hogy mi minden árnyalati differencia mellőzésével egyesültünk, egyesített bennünket egy nagy gondolat. Meggyőződésem, hogy ez a fogadtatás is ennek a gondolatnak szel.

Mi nem fogjuk fel arisztokratikus és főpapi magaslatról a dolgokat úgy, hogy a magyar nép nem értett a saját sorsának az intézésére, mi ennek éppen az ellenkezőjét valljuk és hirdetjük, azt, hogy igenis a magyar népek biztosítani kell az önrendelkezési jogát.

Ez az a gondolat, amely bennünket egy közös platformra hozott össze és amikor megjelentünk a magyar polgárság előtt, ennek a gondolatnak a jegyében igyekeztünk kialakítani a közvéleményt az ország sorsának előbbrevitelére.

Dörgő eljenzés fogadta Rassay Károly beszédét, amely után az ellenzék vezetőit a tömeg az állomás elé kísérte. Ott ismét nagy eljenzés közben autókra szálltak és a Függetlenségi Körhöz hajtottak.

DISZEBÉD

A FÜGGETLENSÉGI KÖRBE.

A Függetlenségi Kör helyiségei zsúfolásig megteltek, mire a fővárosi vendégek a debreceni demokratikus polgárság otthonába érkeztek. Zúgó eljenzés mellett vonultak Rassay Károlyék a kör tanácskozótermébe, majd rövid pihenés után az emeleti nagyterembe, ahol hamarosan megkezdődött a 150 teretűes disztribúció. A kiváló menü felszolgálása és elfogyasztása közben több lelkes hangú pohárköszöntő hangzott el. A tisztelet sorát Hegyemegi Kiss Pál vezette be, aki tömören ismertette a Függetlenségi Kör megalakulásának történetét, majd meleg szeretettel üdvözölte a szerett vendégeket. Zélinger Ede a Független Polgári Párt nevében köszöntötte a vendégeket. Harasányi Imre pedig Nagy Emilre, a revízió gondolatának nagy harcosára ültette a poharát. Erdős Dezső, a Nemzeti Szabadelvi Párt egyik vezetőtagja Hegyemegi Kiss Pál nagy érdemeit méltatta pohárköszöntőjében. Nagy Ernő volt országgyűlési képviselő rendkívül hatásos tóztjában frappáns érveléssel mutatott rá arra, hogy a Bethlen-rendszer párturalma megrontja ennek az országnak.

A pompás ebéd után a vendégek levonultak a kör társalgójába, majd három óra előtt elindultak a beszámológyűlés színhelyére.

A beszámológyűlés

Debrecen polgársága vasárnap ismét ünnepet ült: fogadta Rassay Károlyt, a magyar demokratikus ellenzék vezérét, aki az utolsó

nyolc évben immár harmadszor jön el Debrecenbe, hogy éllesztse a demokratikus polgárságnak, a kossuthi eszmék követőinek együttérzését, lelkesedését arra a harcra, amelyen az új Magyarország felépítéséért ő halad élükön. A magyar demokrácia legnagyobb reményességéhez, a jövő emberéhez, hivatott vezérhez, Rassay Károlyhoz méltó volt ez a fogadtatás, amelyet áthatott az iránta való szeretet és a benne vetett bizalom. Politikai pályája kezdetén, 1922-ben jött először Rassay Károly Debrecenbe s akkor is ilyen szeretettel fogadta már. Amint akkor ezrek kísérték végig az utcán s virágokat hintettek rá, most is meghatározó módon nyilvánult meg az iránta érzett szeretet. Az Arany Bika hatalmas díszterembe félórával a gyűlés megkezdése előtt özőnlött az embertömeg. Napbarnított arcú földművesek jöttek nemcsak Debrecenből, hanem a szomszédos megyékből is. Hajdu, Bihar és Szabolcsmegyék kisgazdái jöttek el a debreceni polgároktól tanulni lelkesedést, gondabárdolt arcú iparosoktól, kereskedőktől, akik három óra zsufolásig megtöltötték a dísztermet. Háromezer ember szorongott a te-

választási küzdelmek között ismert és szeretett meg a debreceni polgárság. Tartott az eljenzés, amíg az emelvényen elhelyezkedtek a politikusok, de elcsöndesedett a tömeg, amikor dr. Erdős József, a népgyűlés elnöke intésére a Himnuszot kezdték énekelni.

A Himnusz után a beszámoló gyűlést dr. Erdős József elnök nyitotta meg, aki Kossuth Lajos szavait idézte

hitvallást tett a nemzetfenntartó demokrácia mellett és kikelt a mai rendszer fő hibái, az antidemokratizmus, a hibás gazdasági politika és a luxuskiadások ellen.

Követelte az általános titkos választójogot és hivatkozott a miniszterelnök három év előtti ígéreteire, amelyet

éppen ugyanebben a teremben tett Debrecen közönsége előtt és amely ígéretből nem lett semmi.

Végül Debrecen függetlenségi érzelmi polgárai nevében üdvözölte a képviselő-vendégeket, a magyar demokrácia harcainak vezetőit és megnyitotta a beszámoló gyűlést.

Nagy Emil volt a gyűlés következő szó-

amelyben az önzetlenség csillaga letünően van. Ma ha egyik-másik uriember külföldre megy a haza nevében, akkor az államtól sietve beinkasszálja az utiköltséget. Az ilyen emberekkel Trianont nem lehet megváltoztatni. Trianon megváltoztatására más felfogásra és más emberekre van szükség.

Trianon megváltoztatása nem képzelhető el csak a legnagyobb takarékoság, a legteljesebb puritanizmus és a legbecsületesebb közélet mellett.

A revízióknak vannak külső és belső feltételei. A külső feltétel elsősorban az, hogy

az egész világ vegyen tudomást a velünk történt borzástól igazságtalanságról

és nekem ebben nagy tanácsalatom van, mert amerre csak hirtedtem, főleg Angliában a revízió jogát, amikor megmondtam, hogy nemcsak az történt, hogy egyszerűen felszontták nemzetiségek szerint a Habsburg-monarchiát, hanem egyben a legdurvábban belevágtak a magyar faj törő rétegeibe és nem igaz, hogy a nemzetiségek önrendelkezési joga jutott érvényre, három és félmillió magyart is elválasztottak a magyarságtól, akkor mindenki azt mondotta, hogy ez lehetetlen, de ha így van,

miért nem hirdetjük

lépten-nyomon ezt. Ezen a terven meglehetősen hátramaradtunk, nagyon jól tudom, hogy amikor külföldön a revízió szolgálatában előadásokat tartottam, hivatalos magyar részről nemcsak hogy támogatásban nem részesültem, hanem éppen gáncsban. Akkor az egész politikánk be volt állítva az optánskérdésre s amikor át akartuk adni Rothermere lordnak az üdvözlést, a magyar Ballplatz, — én csak így nevezem külügyminisztériumunkat — részről csak gáncs ért, mert Chamberlain nem nézte jó szemmel Rothermere működését.

Az optánsok érdekében tehát képesek voltak Rothermere lordot is megbántani.

A szomorú eredmény pedig az, hogy jussunk van fizetni évenként 13 és félmilliót az optánsok A. és B. kasszájába. Kétségtelen, hogy a revíziót hátráltatták az optánsügy érdeke miatt. Az optánsügy is fontos érdek, minden magyar polgárnak a jussát kötelessége a kormányt megvédeni, de konstátalom azt is, hogy

a kormány a revízióval keveset törődött, mert minden gondját lefogalta az optánskérdés.

A kormányt volt egy más hibája, az, hogy már 6 évvel ezelőtt rálépett az eszteni kötelezésnek olyan színvonalára, amelyet nem bírna meg egy gazdag Franciaország sem. Alitom, hogy most, amikor Hágában megkezdődtek a tárgyalások és később is, amikor szó lesz a revízióról, mindig tudni fogják a magyvilágban, hogy

ez egy túlköltekező, eladósodott ország, amelynek költségre állandóan szüksége van. Költekező, fényűző ember nem független ember, független ember csak az lehet, aki besztja a pénzt a saját lehetősége szerint. Ha ebben az országban ilyen lett volna a közélet, akkor régen más lett volna a revízió helyzete. Magyarország és a magyar nép a külföldiek szemében egy furcsa szerzet. Rongyos a kabátja, hiányzik a nadrágjának egyik szára, nincs is cipője és amikor nagynehezen külföldi kölcsönhöz jut, nem szerez magának jobb kabátot, nem pótolja hiányzó nadrágszárát, hanem vásárol egy pávatollat és kitűzi a hátsó gomblyukára. (Nagy taps és derűltetés.)

„Ami itt, nálunk van, az a revízió halála”

— A jelenlegi rendszer az olyan földesurhoz hasonlít, akinek 6000 holdjából elvettek 5800 holdat, de a szegény földesur még sem tud lemondani kastélyáról és 12 inasáról, mert így szokta meg. (Taps.) A mai rendszer sem tud

Nagy Emil beszél a vasárnap esti beszámológyűlésen.

remben, ült a karzatokon, ahová nők és férfiak virágok tömegeit vitték fel: ajándékul, virágosónek az ellenzék vezetői számára. Még be sem lépett Rassay Károly az ellenzék vezetőivel az Arany Bika kapuján, már megkezdte az eljenzést a lelkes tömeg. És eljenzés közben lépett föl a dobogóra a Rassayt kísérő csoport minden egyes tagja. Kijutott az eljenzésből Hegyemegi Kiss Pálnak, Sándor Pálnak, Nagy Emilnek, Baracs Marcellnek és Nagy Ernőnek is, akit még a régi

noka, akit tomboló tapssal és eljenzéssel fogadtak a hatalmas közönség. A páholyokból és a terem nézőteréről

zárporszerűen hullott a pódiumra a színes és illatos virágcsó

és a magyar ellenzék polgárság kiváló vezetői ragyogó arccal szedték csokrokba a sűrűn záporozó virágokat, amelyek Debrecen demokratikus közönségének szívbéli ajándékai voltak.

Nagy Emil a revízió és az optánspör kapcsolatairól

Nagy Emil beszéde kezdetén megemlékezett arról, hogy most jár harmadszor Debrecenben. Első ízben harminc esztendővel ezelőtt volt itt a hadgyakorlatok, mint ifjú és vídám huszárhadnagy. Másodszor pedig két évvel ezelőtt járt itt, amikor Rothermere lord fiát (Hatalmas eljenzés.) mutatta be a Bika erkélyéről a messze földről összesereglett tömegeknek.

— Most járok itt harmadszor — folytatta beszédét Nagy Emil — és ha két évvel ezelőtt vérmes reményeket tápláltam a revízió nagy eszméje iránt, újabban ezek a reménysek nagyon lekonyultak és most önöknek kell, tisztelt polgártársaim erőt sugározni nekünk, hogy hinni tudjunk még egy szebb magyar jövőben. Junius 4-én lesz 10 esztendeje annak, hogy Trianonban aláírták azt a szerződést,

amelyről igazságtalanabbról még nem hallott a világtörténelem. És

ha az elmúlt 10 esztendő végigtekintünk, akkor be kell vallani őszintén, hogy e hosszú idő alatt a revízió szempontjából nem álltunk teljesen hivatásunk magaslatán.

Én büszke vagyok arra, hogy 3 évvel ezelőtt én voltam a legelső magyar, aki külföldön, a londoni egyetemen több előadást tartottam az angol politikai és társadalmi élet kitünőségei előtt a trianoni szerződés ellen. Hangsúlyoznom kell a mai időkben, hogy én mindig a saját költségeimen utaztam külföldre, hogy a magyar ügy érdekében munkálkodjak. Ennek a hangsúlyozására azért van szükség, mert, sajnos, nálunk olyan felfogás kapott lábra,

lemondani a 12 inasról és szalonokról és eközben elolvad a revízió.

A revíziót nem lehet másként megcsinálni, csak a magyar nép önzetlen, tiszta összetartásával. Szolganépek nincs becülete a világ előtt.

Ezt a répet a kormány nem tartja érettnak a titkos szavazásra, pedig ez a nép annyira érett, hogy nem hagyja magát elbolondítani.

Mert ami itt nálunk van, az a revízió halála

és ha ezen nem változtatunk, akkor vége a nagy gondolatnak és hiába minden. Csak egy olyan Csonkamagyarország tudja megcsinálni a revíziót, amely rokonszenves a világ előtt, főleg a szomszédok előtt. Egy népet pedig vonzóvá csak a szabadság és a függetlenség tehet. (Taps és éljenzés.) Ha egy nemzet megbírja azt, hogy egy klikkuralom rabszolgája legyen, akkor a világ nem hisz annak a nemzetnek revíziós hitében. Két célunk van: egyik célunk a határok megváltoztatása, a másik célunk a szomszédokkal való kiegyezés egy becsületos revízió árán. Az abszolutizmus zsarnokuralma nem vezethet előre.

Ha a nemzetet elzárják attól, hogy résztvegyen közügyeinek intézésében, akkor elfásul teljesen és majd akkor sem kap erőre, ha elérkezik a cselekvés ideje.

Ha én revízióról beszélek, akkor lehetetlen figyelmen kívül hagynom annak belpolitikai vonatkozásait. Sajnos, még ma is gyakran találkozunk azzal a szüklátkörrel, gyermekesen naiv felfogással, amely szerint Magyarország nincs szüksége demokráciára, mert a demokrácia nálunk az 1918-as forradalom alatt már csúfosan megbukott. (Gunyos derültség.) Jeggyzék meg magunknak azok az előkelő urak, akik még mindig eiféle dajkamesékkel hozakodnak elő, hogy

ha 1918-at megelőzően lett volna Magyarországon szabadság és titkos választójog, akkor feltétlenül elmaradt volna a világháborút követő forradalom.

Hegymegi Kiss Pál: A kormány felelős a multért és a jövőért

Altalános éljenzés és percekig tartó taps közben dr. Hegymegi Kiss Pál emelkedett most szószárra.

Tisztelt polgártársaim! — mondta, — ehhez az imádsághoz hozzátartozik, hogy ne feledkezzünk el arról a nagy külföldi barátunkról, aki a magyar revízió gondolatát a mi meggyőződésünk szerint teljesen képviseli. (Percekig tartó taps és éljenzés.) Javasolom, hogy

bizza meg a gyűlés az elnökséget: táviratban üdvözölje lord Rothermeret. (Megújuló, lelkes éljenzés és taps.)

Mi együtt élünk, dolgozunk itt Debrecenben, engedjék meg, hogy beszámoló beszédemben ma rövid legyek, hiszen mi nap-nap mellett találkozunk itt egymással s azok, akik itt velem együtt vannak a demokratikus magyar nemzeti politikának épp olyan munkásai, mint magam. Nem is tudnék jól beszámolni, csak azt tudom megállapítani, hogy mi a parlamentben robotolunk egy gondolatért, a magyar nép szabadságáért és függetlenségéért. A magyar parlamenttől kezdve lefelé mindegyik a legsúlyosabb betegség a szolgalelkűség:

nem akarják visszaadni a magyar népek a gerincét, amely a feltámadáshoz okvetlenül szükséges.

Az a 10 éves politika, amelyet Magyarország miniszterelnöke a hági múvel befejezett, a hági és párisi egyezmény, súlyos megfontolásokra készített s ezzel ő, mint eredménnyel, újabb kölcsön sikere esetén a magyar népet újabb választásra akarja felhívni. Meg kell állapítani a kormány felelősségét a multért és a jövőért. 1921-ben három gondolatlat jött a kormány elnöke:

folytatni Tisza politikáját, a titkos választójog felrétételével, erősen kardcsörtető irredenta politikát csinálni, nem együttműködni a szomszédokkal és az ország gazdasági felemelkedését belső adóztatással biztosítani.

Mellőzni kívánta a népet és a külföldet és amikor a legsúlyosabb áldozatok előtt állottunk, pénzünk értéke leromlott, nemzeti célok érdekében elszedték a magyar magántulajdon egy részét, ugyanakkor, amikor középkeri intézmények tabuként jelentkeztek. Mi maradt ebből a hármast programból?

A külfölddel szemben megváltozott a helyzet. 1924-ben, amikor mi követeltük, hogy le kell ülni szomszédainkkal meg tárgyalni Magyarország sorsát, akkor hazaárulók voltunk. 1930-ban megkötötték a hági és párisi egyezményt, úgy hogy azzal a kisantant államférfiai meg lehetnek elégedve, de mi egyáltalán nem. (Viharos helyeslés.) Külpolitikánk megbukott, szomszédaink a magyar kormányt becsapták, hiszen

nekünk meg kell fizetni az általuk az optánsoknak okozott károkat, viszont el kellett engednünk az általuk nekünk okozott súlyos károkat.

A szanálás vitájában néhányan egészen az utolsó napokig nem akartak megszavazni a szanálást, mert féltünk, hogy a magyar néptől beszédett súlyos adók nem fordíthatnak az ország igaz érdekeire és nem bízunk az ígéretekben, hogy meg van oldva a jóvátétel kérdése. A hazafiságunkra apelláltak akkor és a jóvátételre, mint lezárt kérdésre hivatkoztak. Látjuk, hogy a szanálás, amely miatt a magyar családok százezrei mentek tönkre, súlyos állami feleslegek támadtak, amelyek nem

Ha a magyar polgárság nagy tömegei 1918 előtt szabadságban éltek és dolgoztak volna, ha tehát a magyar polgárságot nem nyomta volna el a Habsburg-ház, akkor 1918-ban Kunfi Zsigmondék képtelenek lettek volna lefűjni a magyar parlamentet. Am a régi magyar parlamentnek sem volt közössége az étellel, hiszen a Habsburgok uralma alatt a magyar nép nem juthatott a titkos választójoghoz és ez volt az oka annak, hogy a magyar polgárság erőtlennül és felkészületlenül, teljesen magára hagyva

állt szemben a világháborút követő tragikus jelenségekkel. (Ugy van, ugy van!) — Azt még csak meg tudom érteni, hogy a Habsburgok megfosztották a közszabadságoktól a magyarságot, de ma miért van szükség a polgárság elnyomására a független Magyarországon? Eppen

azért van mulhatatlan szükség a titkos választójogra, hogy megégyeser ne ismétlődhessék meg Magyarországon a polgárság gyengesége és szervezatlensége miatt a világháborút követő káosz.

A magyar népek meg kell adni azt a jogot, hogy saját maga gondoskodjék a sorsáról. Hiába jön ez a kormány akár milyen orvossággal, a beteg Magyarország a Bethlen-kormány doktorainak a kezéből undorodva és bizmatlanul fogad el minden orvosságot, már pedig az félig a pusztulást jelenti önmagában is, ha a beteg nem bízik az orvosában. De a revízió szempontjából is elodázhatatlan a titkos választójog bevezetése, hiszen hogy hallgasson a külföld egy olyan országra, amelynek lakossága szolgáson sanylődik.

E gondolatok jegyében imára kulcsolt kézzel kérem az Istent, hogy

öntsön minden magyar ember lelkébe önzetlenséget, józanságot és tisztességet, hogy demokratikus kül- és belpolitikával megvalósíthassuk a boldogabb Nagy-Magyarországot. (Óriási taps és éljenzés.)

helyesen használtanak fel, a szanálás gondolata megbukott. A magyar kormányt pedig becsapták és hogy az optánsoknak fizessünk, súlyos kötelezettségeket kell vállalnunk. — Vizsgáljuk a belső adóztatás kérdését. Látunk egy

pazarló költségvetést, amely egy költséző országot mutat,

látunk olyan intézményeket, kezdve a külföldi

Hegymegi Kiss Pál képviselő beszámológyűlése a közönségnek egy része az Arany Bika disztérmenben.

kollégiumokon, amelyekre nincs szükségünk, ugyanakkor, amikor a legsúlyosabb magyar betegség, a tudóvsz elleni küzdelemre alig pár fillér jut. Most azt tapasztaltuk, hogy egy kölcsönért való esengés elég volt arra, hogy ilyen megegyezést kössön a magyar kormány.

Incidens Hegymegi Kiss Pál és a rendőrség képviselője között

Ebben maradtak következetesek csupán. Azt mondják, hogy az a nép, amelytől aranyai után most fillereit is elszedték és most már váltót aláírni kénytelen, hogy adóját fizesse, hogy éretlen a titkos választójogra. Amikor Apponyi Albert gróf nagyszerűen megfogalmazott szavai után (Óriási taps és éljenzés.) felállt Szcitovszky belügyminiszter (Óriási zaj. Felkiáltások: Le vele!) és kioktatást adott arról, hogy miért nem hívei ők a titkos választójognak... (A tömeg zajosan tüntet a belügyminiszter ellen.)

Porubszky rendőrfőtanácsos a belügyminiszter nevének említésekor valamit szól az elnök felé, mire Hegymegi Kiss Pál a rendőrfőtanácsos felé fordulva, emelt hangon folytatja:

— Nem lehet engem attól a jogomtól elűtni, hogy mint politikus és országgyűlési képviselő, meg ne emlitem politikustársaim nevét.

(Taps és éljenzés.) Hegymegi Kiss Pál: Azt állapította meg a belügyminiszter ur, hogy a magyar nép nem törvénytisztelő. Most meg meglepetve értesülök, hogy az ittjárt francia politikus, Loucheur, épen ellenkezőleg nyilatkozott a

magyarságról. Az is elkésereést váltott ki bennem, hogy a titkos választójogot veszedelmesnek mondta. Hát miből állapítja meg ezt a veszedelmet? Mikor volt itt titkos választójog? Amikor a háborút megüzenték? Amikor kommun volt? Vagy a második nemzetgyűlésben? Az első nemzetgyűlésen volt titkos választójog és akkor kerültek oda azok a képviselők, akik hivatottak voltak az ország vezetésére. Egy másik miniszter ur, a népjóléti miniszter, egy beszámoló gyűlésen beszédében azt hangoztatta, hogy mondják meg neki nyíltan az igazságot rezsimum felől. Én csak azt mondom a népjóléti miniszter urnak, hogy

a rokkant katona, aki kezét és lábát vesztette el és százezrelekos rokkantsága a kormánytól függ, adhat-e szabad akaratának kifejezést.

A népjóléti miniszter ur odatartozik a keresztény gazdasági párthoz, amely nagy birtokok híve és ő maga Veszprémben a birtokelosztást sürgette. A népjóléti miniszter ur hive a titkos választójognak, de most ellene szól. Ilyen megállapítások után szivesebben látom a magyar jövőt azoknak a kezében, akiknek igazi meggyőződése, hogy a titkos választójogot kell az országnak biztosítani, hogy a revízió igaz magyar ügy.

Rassay Károly: Kirobbanás helyett fegyelmet csatasorba akarják állítani az országos ellenzéki közvéleményt

— Kedves debreceni polgártársaim! Én Debrecen ellenzéki polgárságával két súlyos választási harcban forrtam össze. Nagyon nehéz időkben találkoztam én itt már Debrecenben önnel. És meghatottan gondolok arra, hogy két héttel ezelőtt, amikor a Nemzeti Szabaddéli Párt zászlóját kibontottam Szegeden, egy nagyszámú küldöttséggel képviseltették magukat önök is Szegeden, az én kerületemben. Önök bizonyára olvasták az újságokban, hogy miről beszélünk Szegeden két héttel ezelőtt az én beszámoló gyűlésemen. Meg kell állapítanom, hogy rendkívül óvatossá voltunk, mert

lelküismeretes ellenzéki polgári politikusnak talán még soha olyan nehéz nem volt a választó közönség elé állani, mint éppen a mai időkben, amikor az egész ország telítve van keserűséggel.

Nekünk nem az a feladatunk, hogy a polgárság elkésereését kirobbantsuk, hanem éppen arra irányul minden törekvésünk, hogy a kirobbanás helyett fegyelmezett csatasorba állítsuk az országos ellenzéki közvéle-

A Debreceni Független Ujságot példányonként vásároló 25 szelvény és 1 pengő. A Debreceni Független Ujság KÖLCSÖNKÖNYVTÁRÁT. 124 számú szelvény.

— Ne legyünk szegény lelkiük, ne legyünk gyávák... Közbekiáltás: Legyünk optánsok! — (Óriási derültség.) Hegymegi Kiss Pál: ... hanem igyekezzünk az igazi demokrácia útján haladni, amelyet az én igen tisztelt barátaim hirdetnek. Percekig tapsoltak választói Hegymegi Kiss Pálnak s virágcsokrokat szórtak felé páratlan lelkesedés közben. Fergeteges taps és éljenzés közben emelkedett ezután szószárra Rassay Károly. Hosszu percekig állt észrevehető megaláztatással a tömeg dübörgő ünneplésének középpontjában s majd amikor a tetszés-zaj alábbhagyott, így kezdte beszédét:

egész magyar közéletet és balkanizálta Magyarországot.

Amikor korrupcióról beszélek, akkor gondolok az összeférhetlenségre, az álláshalmazásokra, a közszállítási szabályzat féltredobására, vagyis mindazokra a panama-jelenségekre, amelyek nap-nap után felszínre kerülnek a korrupció mocsarából és amelyek aláássák ennek a szerencsétlen országnak az erkölcsi és anyagi alapjait. Szégyeljük magukat azok, akik azzal megaláztatják, hogy a külföldi államokban is előfordulnak panamak. Mert ha igaz is az, hogy az egész világon megingott a gazdasági és erkölcsi bázis, az viszont tagadhatatlan, hogy amíg Magyarországon a korrupció egyre jobban tobzódik, addig külföldön a különböző nemzetek legjobbjai már régen összefogtak, hogy gátat vessenek a panama-mocsár továbbterjedésének. Én elismerem azt, hogy a gazdasági válság külföldön is tapasztalható, de ott legalább teljes erővel és jelentékeny eredménnyel védekeznek ez ellen. Mi ellenben hosszú ideig azzal vigasztaltuk magunkat kezdetben, hogy csak a kereskedelem került betba, később aztán rájöttünk arra, hogy

a lejtőn nincs megállás, mert a kereskedelem után pusztulni kezdett a kisipar is, majd a lateiner osztály s ma már ott tartunk, hogy a mezőgazdaság is az ebek harmincadára került, sőt az a nézetem, hogy ha az eddigi mederben haladnak tovább a dolgok, akkor legvégül a ma jó helyzetben lévő közalkalmazottak is elmerülnek a nyomorúság tengerében.

Hiába az ellenzék minden erőfeszítése,

még azt sem tudjuk elérni, hogy legalább a közüzemeket máról-holnapra megszüntesse a kormányzat, azokat a közüzemeket, amelyek az adózók pénzén csinál gyilkos konkurenciát a keservesen küzdő iparnak és kereskedelemnek.

Persze jól tudjuk, hogy

a közüzemekre azért van nekik szükségük, hogy bizonyos személyeket, atyafiaikat és komáikat zsiros stallumokhoz juttathassák azok, akik a közüzemeket megteremtették.

— Mi 10 esztendő óta takarékosag követelünk. Mi már réges-régen rámutattunk arra, hogy a takarékoság hiánya nemcsak a mai, hanem a jövő generációt is létalápolásban támadja meg, annyira eladósodtunk. Eppen Apponyi Albert gróf volt az (Nagy taps és éljenzés.), aki legutóbbi parlamenti beszédében ösztönít megmondta a kormánynak, hogy

külföldön, amikor a magyar nemzet sorsáról volt szó, katasztrófális sullyal esett latba, hogy Csonkamagyarország pazarló költségvetéssel dolgozik.

Hiába csökken a költségvetés 2/3 százalékkal, ha a polgárság keresete 30 százalékot esett

— Tisztelt polgártársaim! A kormány is ezt mondja, hirdeti a takarékosagot. Nincs olyan kormányparti beszámoló gyűlés, ahol meg ne állapítanak a kormánypart vezető tagjai, sőt a miniszterek is, hogy a legszigorubb takarékosagot kell gyakorolni.

Hivatkoznak arra, hogy 2 egész háromtizedszázalékkal mérsékeltek a költségvetést. Ezzel szemben objektív gazdasági cikkekben olvasom, hogy a polgárság kereseti forrása viszont 30 százalékkal csökkent. Hogy lehet ezt a kettőt arányba hozni?

Mi értéke lehet ránk nézve, akik 10 éve nézük a kormány gazdálkodását, hogy a költségvetésben a számok 2 egész 3 tizedszázalékkal kisebb mértékben jelentkeznek, amikor a zárószámadosokból látjuk, hogy ezek a számok sohasem azért lettek lefektetve, hogy megtartsák, hanem, hogy túllépjék őket. (Viharos helyeslés.) Olyan tételek, mint a rendelkezési alapok, amelyek elszámolási kötelezettség nélkül adatkak ki, kétszeresülkel lettek túllépve. Addig takarékosagot remélni ebben az or-

szágban nem lehet, amíg az egész vonalon a legszigorubb lelkiismeretesség nem érvényesül a közpénz kezelésének területén. És itt nem hagyom magamat megfélemlíteni, nem tartom lelkiismeretességnek, ha az ellenőrzés nélküli rendelkezési és sajtóalapok és miniszteri rendelkezésekkel létesített egyéb alapok, amelyek eddig soha nem ismertek voltak, egyszerűen túlléptek.

— Politikai válság nem áll be egy országban, ha a kormányzattal és a kormányzók között az összhang megvan. De meri-e valaki állítani, hogy a polgárság tömegei bizalommal tekintenek a kormány tagjaira? (Viharos ellenmondások.)

Meri-e valaki mondani, hogy még azok a rétegek is, amelyek négy esztendővel ezelőtt — megletsévesen — szanálási optimista hangulat által — odaállottak a kormány mögé, még most is ott vannak? (Nem, nem!) Meri-e valaki állítani, hogy az a nagy, hatalmas parlamenti párt, amely fizikailag ott van a kormány háta mögött, lélekben is ott van?

Ruhafestésben és vegytisztításban Biró olcsó, mert jó Bika-udvarban.

1930 június 3. (Zajos ellenmondani arról, hogy... tenni arról, hogy... nak a kormány... folyosón kétség... és ép úgy aggó... helyeslés.) Ha a... ez, miért nem m... feleletem: ezek a képvis... függenek... (Ugy van! Ugy... Magyarországon... mányzottak és a... ugy lehetséges... onrendkezes jo... és éljenzés.) Azt... ezek unalmas, s... csodálatos érzék... változatosság ir... éven keresztül é... zékenységet a s... tására. (Percekig... A mai r... va... Azonban egy tov... erejű beismerést... lentés, hogy a ko... ja és olyan felk... akar segíteni a b... A most uralko... bismeri, hogy... jes t... Am ennek a ko... hogy amikor ilye... akkor külföldre... gesse magát, ho... Ne merjen ez... mokra hivatko... sohasem volt... szer a külföldi... gokról és a titl... (Ugy van, ugy v... földi példa, amik... a vívmányait ille... Am a külföldre e... kozni a kormány... nyok a nép bizal... mig a magyar ko... talom alapján ül... a kormányzat, a... ből származtatja... beismerje a tétel... — A napokban... Vass miniszter u... lenzéki kritikák... nulni, hanem épp... kezd. Jellemző, h... Vass Józsefnek... egyetlen szava... sem a gazdasá... egyszerűen har... mi ellen? A de... lasztójog ell... „P... — A népjóléti... brahmin főpap je... polgárságot. Brah... a vezető, végtag... (Viharos helyeslé... ez alkalommal új... eszmét. Ó volt az... történelemnek azt... adta a választáso... hajtóvadászat”. M... landó defenzívab... Hát én menjek... nyoztam 10 évig... a miniszterekkel... fel, hanem a 48... totta m... Percekig tartó h... kormányzat 10 év... sikertelensége m... nem lehet. 1926-ban, a vál... elnökével az é... dobta szét az é... az idő, hogy pre... (Ugy van! Ugy v... állítják a közsaba... gyűlés volt 3 év... irredentizmus ügy... viszont méltó tass... mányunk három é... hol érvényesül... a magyar korn... ban? Jelen volt... nők ur sürgőse... terméből, amiké... fia... (Általános mozgá... kosságot. Nem k... lenségeket, amely... van! Ismerjük!) (C... urnak küldök inn... arra az időre, am... teri titkár dolgozt... tették az igazgá... Balogh Jenő akk... magyar tudomány... nem engede meg... ják a dolgozószob... U... zodajegy a pénztárnál... N a g

(Zajos ellenmondások.) Mi tanulságot tudunk tenni arról, hogy akik mechanikusan leszavaznak a kormány mellett a teremben, ki, és folyosón kétségbeesetten gondolnak a jövőre és ép úgy aggódnak, mint mi. (Zugó taps és helyeslés.) Ha azt kérdezik, hogy lehetséges ez, miért nem mozdulnak meg, erre csak az a feleletem:

ezek a képviselők nem a polgárságtól függenek, hanem a kormánytól.

(Ugy van! Ugy van!) És hogy helyreálljon Magyarország a politikai összhang a kormányzattal és a kormányzókkal között, az csak úgy lehetséges, ha megadják a nemzetnek az örendelkezési jogát a saját sorsa felett. (Taps és eljenzés.) Azt mondják a tulajdonosok, hogy ezek unalmas, sokszor hallott dolgok. Valami csodálatos érzékenységet áruinak el azok a változatosság iránt, akik a kormányon ülve tíz éven keresztül éppen nem mutatnak ilyen érzékenységet a saját pozíciójuk megváltoztatására. (Percekig tartó helyeslés és taps.)

A mai rendszer nem csak beismeri, hogy baj van, de bevallja tehetetlenségét is

Azonban egy további mondatban ezt a szörnyű erejű beismerést nem követte egy olyan kijelentés, hogy a kormánynak van olyan programja és olyan felkészültsége, amellyel tud és akar segíteni a bajokon.

A most uralkodó rendszer tehát nemcsak beismeri, hogy baj van, de bevallja a teljes tehetetlenségét is.

Am ennek a kormánynak nincs joga ahhoz, hogy amikor ilyen bajba sodorta az országot, akkor külföldre hivatkozzék és azzal mentesse magát, hogy külföldön is vannak bajok.

Ne merjen ez a kormány a külföldi államokra hivatkozni most, hiszen akkor sohasem volt tekintettel a Bethlen-rendszer a külföldre, amikor a közszabadsággokról és a titkos választójogról volt szó.

(Ugy van, ugy van!) Akkor nem kellett a külföldi példa, amikor a nyugati demokráciának a vívmányait illetet volna átültetni hozzánk? Am a külföldre egyéb okból sincs joga hivatkozni a kormánynak, mert a külföldi kormányok a nép bizalmából vezetik az országaikat, míg a magyar kormány csupán a tényleges hatalom alapján ül a helyén. (Nagy taps.) És az a kormányzat, amely a saját mindenhatóságából származtatja a jogot, nem szabad, hogy beismerje a tehetetlenségét.

A napokban azt mondta Salgótarjánban Vass József miniszter ur, hogy nem hajlandó az ellenzéki kritikákkal szemben defenzívába vonulni, hanem éppen ellenkezőleg, offenzívát kezd. Jellemző, hogy

Vass Józsefnek Salgótarjánban nem volt egyetlen szava sem a morális válságról, sem a gazdasági válságról. Vass József egyszerűen harcba indult. De ki ellen és mi ellen? A demokrácia és a titkos választójog ellen. (Szégyen, gyalázat.)

„Prezentáljuk az ígéret-váltókat“

A népjóléti miniszter ur, mint valami új brahmin főpap jelent meg, aki osztályozza a polgárságot. Brahma szájából származnak ok, a vezetők, végtagsajból pedig mi, a polgárság. (Viharos helyeslés.) A népjóléti miniszter ur ez alkalommal újra feltalált egy nagyszerű eszmét. Ó volt az, aki a magyar parlamentáris történelemnek azt a gyönyörű megállapítást adta a választások előtt, hogy „kezdődik a hajtvadászat”. Most azt mondja: Nem hajlandó defenzívában maradni.

Hát én menjek defenzívába? Én kormányoztam 10 évig? A defenzíva álláspontját a miniszterekkel szemben nem én találtam fel, hanem a 48-as törvény, amely felállította a miniszteri felelősséget.

Percekig tartó helyeslés és taps.) A jelenlegi kormányzat 10 esztendő eredménytelensége és sikertelensége miatt a felelősséget elhárítani nem lehet.

1926-ban, a választások előtt, a kormány, elnökövel az élén, az ígéretet váltókat dobta az országban. Most elérkezett az idő, hogy prezentáljuk ezeket az ígéret-váltókat.

(Ugy van! Ugy van) Igérték, hogy helyreállítják a közszabadságokat. Ünnepléses nagygyűlés volt 3 évvel ezelőtt a revízió, sőt az irredentizmus ügyében ebben a teremben. És viszont méltóztassék megnézni a magyar kormánynak három év óta folytatott politikáját.

hol érvényesül a revízióért való törekvés a magyar kormány hivatalos politikájában? Jelen voltam, amikor a miniszterelnök ur sürgősen távozott a képviselőház terméből, amikor ott a lord Rothermer fia megjelent.

(Általános mozgás és zugás.) Igérték takarékosságot. Nem kell felsorolnom azokat a jelenségeket, amelyeket e téren látunk. (Ugy van! Ismerjük!) Csak a népjóléti miniszter urnak küldök innen egy üzenetet: Emlékszem arra az időre, amikor mint igazságügyminiszter titkár dolgoztam és a háború alatt felépítették az igazságügyminisztérium palotáját. Balogh Jenő akkori igazságügyminiszter, a magyar tudományos életnek ez a kiválósága, nem engedte meg, hogy mahagóniból csinálják a dolgozószobáját. Balogh Jenőnek elég

— Így beszélünk mi Szegeden, így beszélünk mi évek óta mindenütt. Joggal várhattuk volna, hogy amikor a szegedi gyűlésen a magyar konzervatív politikának olyan kiválóságai, mint Nagy Emil és gróf Sigray Antal ugyanezeknek a gondolatoknak adtak kifejezést, a kormány soraiból hangozzék el valami válasz, hangozzék el megállapítás, amely a bajok okát másfelé keresi és hangozzék el egy biztató szó: itt vagyunk, segíteni akarunk.

— Ez a beismerés valósággal azokra az 1918-as időkre emlékeztet minket, amikor a felelős kormányfőri ajkáról elhangzott az a szó, hogy elvesztettük a háborút. Azt a szörnyű beismerést egy felelős kormányfőri tette ép úgy, mint ahogy

a legujabb beismerés is ugyancsak egy felelős kormányfőri ajkáról hangzott el, amikor azt mondta, hogy soha Magyarországon még olyan válság nem volt, mint most.

Vass miniszter ur ezzel megtagadta saját magát és saját multját, mert

jól emlékszünk rá, hogy az 1918-as fordulalomban az első között volt, akik nem is siettek, hanem szinte rohantak üdvözölni a demokráciát.

Nos, úgy látszik, 12 esztendő kellett arra Vass Józsefnek, hogy rájójjon a demokráciának szerinte kártékony voltára. Én nem állok oda vitatkozni arról, hogy vajjon a titkos választójog minden bajra orvossággként hat-e? Én már többször megmondtam a parlamentben is, hogy nincs az országban olyan hülye, aki ilyen állítson. De

azt igenis állítom és vallom, hogy a titkos választójog visszahozza az emberek lelkébe a nyugalmat, mert a titkos választójog biztosít bennünket afelől, hogy a saját sorsunk felől magunk gondoskodunk és én nem féltom a demokrácia uralmától ezt az országot.

(Viharos eljenzés.) Ha végignézek a magyar polgárság soraiban, akkor azt látom, hogy a magyar polgárság elég érett arra, hogy a saját sorsát önmaga intézze. Azt pedig nagyon valószínűnek tartom, hogy ha a titkos választójog útján a magyar nép azokat állíthatná az ország élére, akiket akar, akkor a ma uralkodó rendszert elserné a helyéről. A reakció azt mondja az ország népéről, hogy nem ért meg a titkos választásra? Nos, ha ez így van, akkor

én a pokolba kívánom azt a társadalmi osztályt, amely immár ezer év óta vezeti ezt az országot és az ezer esztendő nem volt elég arra, hogy éretté tegye a magyar népet.

(Óriási taps és eljenzés.)

volt a pácolt kőrísfa. És amikor Balogh Jenő bevonult ebbe a dolgozószobába, falakról egy Horváth Boldizsár, egy Deák Ferenc, egy Szilágyi Dezső néztek le rá elődként.

A népjóléti miniszter ur viszont különböző francia korszakok stílusában csináltatott magának dolgozószobát és amikor bevonult oda, lenéztek rá az új magyar korszak népjóléti miniszterei, nem is tudom, kicsodák.

Egy hang: Bénérd Agoston! (Zajos tetszés.)

Rassay Károly: Igérték a közterhek csökkentését. És a népjóléti miniszter urnak defenzívába kell szorulnia ezen a téren is, mert hogy egyebet ne is említsek, a Társadalombiztosítótól új, rendkívül súlyos terheket raktak ránk, főként az iparosokra és kereskedőkre és készülnek ezekre még újabbakat is rakni.

Viharos közbeiktatások: 24 százalék a kamat! Elviselhetetlen. (Általános mozgás és zaj az egész teremben.)

A gabona-adó ellen

Rassay Károly: A legszegényebb néposztályra ráérték a gyufaadót és már készül az újabb teher, jön a gabona-, vagy kenyéradó gondolata. (Viharos nemtetszés.)

Felkiáltások: Le vele!

Rassay Károly: Én hirdetem Szegeden, hirdetem ma is, hogy a magyar mezőgazdaság is — nem kis mértékben a kormány politikája miatt, — óriási válságba került. Minden termelői segítségére kell lenni, de nem fogadhatom el a buza szegény kisgazdától a foyasztót 8 pengővel megterheljék...

Felkiáltások: Nem bírjuk! Éhen veszünk!

Rassay Károly: ...különösen nem akkor, ha ezt a 8 pengőt arra való tekintet nélkül róják ránk, hogy a buza szegény kisgazdától származik-e, vagy a 40,000 holdas nagybirtokosé.

Tessék csökkenő arányban leszállítani a földadót.

A 20 holdas kisgazdáig egészen engedjék el a földadót, a negyvenezer holdas gazdáknak pedig szállítsák le a földadóját 25%-kal. Ha én állandóan azt hallom, hogy a nagybirtokos okosabban, jobban, eredményesebben termel, mint a kisgazda, akkor igazán nincs senkinek joga ahhoz, hogy az egész fogyasztó közönséget megadóztassák a 40,000 holdasok javára, ép olyan mértékben, mint a szerencsétlen kisgazdák javára. (Viharos helyeslés.)

— 1819-ben Angliában, mikor a védő- és gabonavámok ellen az általános titkos választójog jelszavával indult meg a küzdelem, a fogyasztó közönség és a kisgazdák összefogtak. Én úgy látom, hogy a magyar közélet lassankint az lesz az uralkodó jelszó, ami 110 esztendővel ezelőtt dominált a brit anyarságban. (Ugy van! Ugy van!)

Álljanak össze a nemzet legjobbjai

Néhány nappal ezelőtt a parlament jobboldalán felállt Ernst Sándor és azt kiáltotta felénk, hogy fogjunk össze és mentjük meg közös erővel az országot. Hát mi itt vagyunk és hajlandók vagyunk elindulni a közös munkára.

Sándor Pál: Kormányképes pártot akarunk alakítani, amely megvédi a nemzet érdekeit

Sándor Pál: Igen tisztelt Polgártársaim, kevesen vagyunk, akik először felvettük a harcot a mindenható kormánnyal. Olyan kevesen vagyunk, hogy nem is tartanánk értelmét a harcnak, ha nem tudnánk, hogy az egész ország közvéleménye áll a hátunk mögött. Ugy látom, hogy a nemzet függetlenségéért való harcban egyetlen kivezető út van és ezt az utat mutatja Rassay Károly. (Percekig tartó taps és eljenzés.) Nekünk nem lehet a szemünkre vetni Marxot, nem lehet ránk mondani, hogy demagógok vagyunk,

mi kormányképes pártot akarunk alakítani, amely megvédi az ország érdekeit.

— Ha pályázatot tüzének ki kormányok számára, hogy nem szabad gazdálkodni, akkor ezt a pályadíjat ez a kormány megnyerte volna. (Taps.) Mi elsősorban küzdöttünk

a roppant adóztatás ellen, amely tönkretette az országot és lehetetlenné tette a versenyt.

Évről-évre, hónapról-hónapra vetettük a kormány szemére, hogy a nép óriási terheket visel. Az országgyűlésen is szembefordultam a forgalmi adóval, követeltem a fázisos rendszert, de nem valóstították meg. Küzdöttünk az ingó javak megsemmisítése ellen, küzdöttünk a hadikölcsön valorizációjáért.

Minket nem segített senkinek, sőt nehézségeket támasztottak. Én magam 200 indítványt terjesztettem a parlament elé ezekben a kérdésekben.

Felkiáltások: Éljen Sándor Pál!

Sándor Pál: Harcunkban a mezőgazdaság nem támogatott akkor még bennünket, szegény Gaál Gaszton akkor beteg volt, de ma már náluk is látnak mindent. Küzdöttünk

ANGOL KIRÁLYNŐ
KÁVÉHÁZBAN
YOGHURT
eredeti eljárással gondosan készült

kára. Azonban mi arról nem tehetünk, ha az összefogáshoz vezető uton szembetaláljuk magunkat a reakció 10 éves kormányzásának büneivel és mulasztásaival.

Mi ezt az országot nem tudjuk másként megmenteni, csak akkor, ha a magyar nemzet legjobbjai összeállnak, adnak egy becsületes programot, amely az elmúlt 10 esztendő minden tanulságát levonva indul a küzdelembe.

Mi nem leszünk akadályai a nagy összefogásnak, mert mi tudjuk, hogy a mai válságban nem csupán a morál és nemcsak a gazdasági prosperitás forog veszedelemben, hanem ami a legsúlyosabb: veszedelemben forog maga a polgári eszme is. Azt kérem Debrecentől, hogy mutasson erőt ennek a városnak a lakossága az ország egész polgárságának.

Egy-két tuat embert könnyen le tud terrorizálni a mai rendszer a hivatalos apparátussal, a csendőrrrel, a szolgabíróval és a forgalmi adó ellenőrökkel, de ha a polgári társadalom milliói tömegei megmozdulnak és összefognak, akkor nincs az a kormányhatalom, amely meg tudja akadályozni eme mérhetetlen tábor akaratának keresztülvitelét.

Virágos zudult beszéde befejezése után Rassay Károlyra, akit szünni nem akaró, viharzó lelkesedéssel ünnepelet Debreceen demokratikus polgársága.

Sándor Pál emelkedett ezután szólásra, lelkes tapstól fogadva.

a kartellek ellen és azok ellen, akik a kapitalizmus tetején ülnek. Jellemző az erkölcsi deformálódásra, hogy

egy emberem azt kérdezte tőlem, hogy miért nem utálnak ki minden képviselőnek egy autót.

Donkihótei harcot vívtunk. Mi küzdöttünk a nagyhatalmi aspirációk ellen, tanultunk az osztrákok taktikájából. Mi teljesítettük a kötelességünket. Sokkal könnyebb utakat járhatnánk, ha fordítanánk a meggyőződésünkön. Szép utak vezetnek a kormánypárt felé, szívesen fogadják az embert, le is iltetik, még inni, enni is adnak neki. Ránk nézve nem könnyű út ez a mi harcunk, bár odaát szívesen fogadják a megtért liberálisokat. Az én Hegyemegi Kiss Pál barátom is köztünk áll és szilárdan tartja kurucságát. Igen tisztelt polgártársaim, legyenek hozzánk bizalommal. Mi nem adjuk át magunkat semmiféle hatalomnak és megvédjük a polgárság érdekeit.

Még nem mult el az a lelkes taps és eljenzés, amely Sándor Pál beszédét követte, amidőn szólásra emelkedett Baracs Marcell és a megújuló tapsvihár szüntével kezdte meg beszédét:

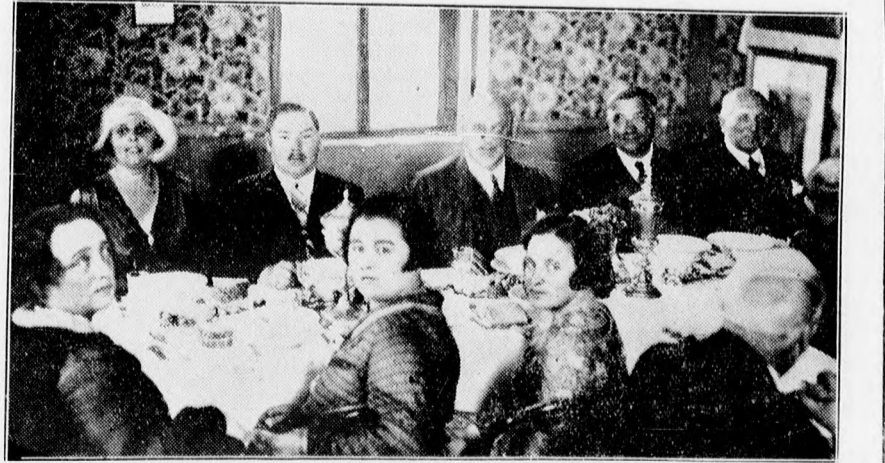
Baracs Marcell: Hiába álmodunk addig revízióról, amíg a revíziót lehetetlenné teszi a provízió

A mi liberálisunk nem dicsekszik sokféle jelzővel, csak egyet: nemzeti liberalizmus. A nemzeti liberalizmus pedig nem egyéb, mint a nemzeti szellemmel telített népek az örendelkezési joga. A mi évtizedek óta vallott programunkkal szemben

néhány hónap óta egyes előkelő urak a kormányzat felső régióiban egy új csodaszert találtak fel: a „nemesveretű demokráciát”.

Én sokat gondolkodtam azon, hogy tulajdonképpen mi is az a „nemesveretű demokrácia”, amelyről mostanában annyit papolnak. Végre is arra a megállapításra jutottam, hogy minden bizonnyal úgy értelmezik fent az urak a nemesveretű demokráciát, mint az a gróf, aki negyven év szolgálata után azt mondja az inasának: „En mától fogva nem foglak magázni, hanem önözlek.” (Óriási derűtség.) Vagy annak a pártatlan megállapításnak az alapján, ami a császár egyik hercegi hadsegédének a kondukt-listáján volt, hogy

ősi jogon analfabéta (Óriási derűtség.),
ugy, hogy ez az igazi nemesveretű demokrácia, amikor a herceg az analfabétizmusban egyesül a legalsóbb néprétegekkel. Azt jól tudjuk, hogy a ma uralkodó tisztelt urak fáznak a titkos választástól, amelyről azt hirdetik, hogy visszaélésekre és demagógiára vezet. Hát azt elismerem, hogy nincs olyan jó dolog, amelynek valamilyen kinövése ne támadhatna. Am ilyen alapon megtagadni a titkos választást

Felvétel a Függetlenségi Kör diszebedjéről. — Az asztalfőn ülnek: Hegyemegi Kiss Pálné, Rassay Károly, Baracs Marcell, Nagy Ernő és Sándor Pál.

A Margit strandfürdő megnyílt!

Uzodajegy a pénztárnál **60 fillér** | Villamoson az oda- és visszautazással együtt **80 fillér** | Gyermekek uzodajegy **30 fillér**

Nagyon kedvezményes idény, havi és családi bérletek válthatók.

A pusztuló Kollégium

Szabad-e megszüntetni a kollégiumi könyvtárt?

tást, annyit jelent, mint egy régi világbeli arisztokratának az okoskodása, aki hevesen harcolt az ellen, hogy a népet írni és olvasni tanítsák, mert véleménye szerint a váltohamisítások szaporodni fognak, — ugyanis minden váltohamisító az írni-olvasni tudók sorából került ki. (Élénk derült-ség.) De vannak olyan ellenzői is a titkos választójognak, akik ilyenféleket kérdezek: mondja kedves barátom, ha behozzák a titkos szavazást, akkor minden jóra fordulna ebben az országban? Nos, ez a kérdés erkölcs-telen, mert bár mindnyájan tudjuk azt, hogy manapság a becsületes embernek a legnehezebben megy a sora, mégsem akad senki, aki nyíltan arra merné buzdítani az embertársait, hogy ne legyenek becsületesek, mert akkor nehezen fognak boldogulni. (Helyeslés.)

— Mi valamennyien imádkozunk a revízióért. Azonban hiába álmodozunk addig revízióról, amíg ebben az országban a revíziót lehetetlenné teszi a provízió. (Hosszantartó nagy de-rülttség.)

— Ezen változtatni kell és ezen csak szigorú eltökélés, következtetés, cselekvés tud változtatni. És ha mélyen tisztelt barátom, Nagy Emil a mi összejövetelünket ünnepek nevezte, hiába nevezek valamit ünnepek, ha azt a közönség lelkében élő malaszt nem avatja ünneppé, mert az igazi malasztnak cselekvéssé kell sűrűsödnie. Igaza volt Nagy Emilnek abban, hogy ünnepek imádkozni kell. Az én imádságom rövid, mindössze három szó: El-jen a haza!

Az utolsó mondatot az egész terem egyhanguan kiáltotta együtt Baracs Marcellel, majd a négyüles ezrei rákezdték a Kossuth-nóta éneklésére. Megható volt, amint az emelvényen a barna, kuruc arcu Nagy Emil s vele a képviselők s az egész terem nagy lelkesedéssel énekelte ezt a magyar imádsággá lett dalt. Aztán sorra énekelte a tömeg a kivonuló politikai előkelőségeket, akik Hegymegi Kiss Pál kíséretében az állomásra hajtottak.

A vasutnál is kisebb ünneplésben volt részük még Rassay Károlynak és társainak, akik öt óra után el is utaztak Debrecenből.

Ma délben érkezik a KIE világszövetségének főtükora Debrecenbe

A Keresztény Ifjúsági Egyesület legaktívabb munkása, az amerikai YMAC külföldi munkákat támogató bizottságának végrehajtó főtükora és európai reprezentánsa látogat el két napra, kedden és szerdán városunkba. Azok szerint, akik jól ismerik az ifjúsági mozgalmak világhelyzetét, felbecsülhetetlen jelentőségű dr. D. Davis debreceni látogatása. Európa több országában ő segítette kibontakozáshoz az ifjúsági mozgalmat, amikor tervszerű segítséggel intézmények és KIE paloták létesítésével sietett a világháborúban leszegényedett európai országok támogatására.

Most következő időkben Magyarország felé fordul a világszövetség teljes vezérkarának a figyelmé és Laky László főtükör legutóbbi genfi látogatása nyomán elhatározták, hogy

komolyan mérlegelik a magyar mozgalom helyzetét és szükségét és ennek alapján sietnek segíteni eszközök, intézmények teremtésével a KIE mozgalmat.

Davis Magyarországi látogatása után nem-sokára visszatér Amerikába, hogy beszámoljon a négy hetes európai turnéján tapasztalt helyzetről és javaslatokat tegyen, amelyek alapján a külföldi munkákat támogató bizottság megállapítja a következő évek programját.

Debrecenben, mint azt Laky Lászlónak mondotta, meg akarja ismerni a legmagyarabb várost, ahol

elsősorban kell meggyökerezni a KIE munkának.

A KIE munka ugyanis minden országban a nemzeti léleknek megfelelően alakulhat ki és csak akkor jelent hatalmas jövőt építő és újításteljesítő munkát, Debrecenben fejeződik ki a magyar néplélek legsajátosabban, itt lehet megérezni a magyaralföld ifjúságának elhagyatott életét, itt lehet megismerni a sajátos magyar feladatokat.

Davis látogatásának a programja a következő: kedden délben érkezik, amikor a pályaudvaron a KIE elnöksége fogadja, majd a város kocsián a Bika-szobába hajt, Innen átvonulnak a legutóbb debreceni nevezetességbe, a Bundába, hol a KIE elnöksége Davis tiszteletére ebédet ad. Ebéd után fogadja a sajtó képviselőit, majd elindul a hivatalos vizitekre s ezután a város megtekintésére. Ezt az estét a debreceni Keresztény Ifjúsági Egyesület körében tölti, még pedig fél 7-től 8-ig a vezetőséggel vacsorázik és folytat hatalmas tárgyalásokat Úray Sándor elnök lakásán, 8 órakor pedig a MANSZ dísztermében rendezett tagsági estélyen vesz részt, amelyre korlátozott számmal, érdeklődő fiatal emberek is elfohhetnek.

A szerdai nap programját következő számunkban közöljük.

— A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG újabb riportfelvételei ismét láthatók a „Frisz” kalapszalonn kirakataiban.

Nem minden elfogódottság nélkül szólalok fel. Mikor azt olvastam a „Debreceni Független Ujság”-ban, hogy a debreceni református Kollégium nagy könyvtárát átadják az államnak, hogy egyesíteni óhajtják az egyetemi könyvtárral, tehát a kollégiumi könyvtár, mint kollégiumi könyvtár nem lesz többé: olyan megdöbbenés fogott el, mintha a Nagytemplomot akarnák lebontani, vagy a Nagyerdőt kivágni. Úgy éreztem, valami tiltakozik bennem ez ellen a terv ellen és mégis haboztam, hogy a nyilvánosság előtt is kifejezzem-e ezt az érzésemet. Hiszen bárki szememre térítené, hogy mi közöm nekem ehez. Nem vagyok református, nem rám bízták a Kollégium dolgát.

A KOLLÉGIUMI KÖNYVTÁR ÜGYE NEMCSAK A REFORMÁTUSOK ÜGYE.

De aztán eloszlott a kétségem. Igenis jogom, de talán kötelességem is hozzájárulni ehez az ügyhöz, nemcsak mint debreceni embernek, nem is mint kollégiumi diáknak, vagy a diákszövetség tagjának, hanem egyszerűen mint magyar polgárnak.

Vagy nem mondatott-e el és nem íratott-e meg százszor és százszor, hogy a Kollégium a magyarságnak egyik legfőbb vára, a nemzeti műveltségnek hatalmas erőssége, a magyar felvilágosultságnak, a magyar szabadságszeretnek legbiztosabb menedéke. Mondom, százszor és százszor hallottuk és olvas uk ezeket az állításokat, de bizonyára senkitől sem olyan elragadó ékes szózással, senkitől a meggyőző-désnek oly ellenállhatatlan erejével, mint dr. Baltazár Dezső püspök úr, a Kollégium legfőbb és leghivatottabb védelmezőjétől.

Ezek az állítások igazak.

S ha igazak, hogy ne jadjulna föl bennem a műveltségre törekvő, a felvilágosodni kívánó, a szabadságot szerető magyar, mikor ennek a fő-fő várnak, ennek a hatalmas erősségnek, ennek a biztos menedéknek legmagasabb és leg-szilárdabb bástyáját le akarják bontani?

Mert erről van szó.

A KOLLÉGIUMI KÖNYVTÁR SZELLEME.

Talán alig akad a materializmusnak olyan csöknyös hive, aki el ne ismerné, hogy minden intézménynek meg van a maga sajátos lelke, szelleme. S ez a szellem annál erősebb, minél régibb hagyományokból táplálkozik. Így a kollégiumi könyvtár nemcsak ódon falakból és boltos termekből áll, nemcsak a régi és új könyvek rengetegéből s még kitünő igazgatójának és buzgó tisztviselőinek összessége sem maga a könyvtár. A könyvtár ez a három tényező együtt s még ezeken kívül valami, amit nehéz lenne közelebbről meghatározni, amit meg nem foghatunk és latra nem vethetünk. A könyvtár lelke az, amely egy a Kollégium szellemével és amely meghal azon a napon, amidőn e hármasság egység: a hagyományoktól megszentelt helyiség, a száz meg százezernyi könyvsereg és a hűséges könyvtári tisztí kar hármassága megbontatik.

SZÜKSÉG VAN-E A KOLLÉGIUMI KÖNYVTÁRRA.

De azt fogják mondani, hogy tulságosan költői a felfogásom, hogy megéledekzem a való életéről, az anyagi világról. Tegyük csak fel egész ridegen a kérdést: van-e szükségé valakinek a kollégiumi könyvtárra?

Van. Szüksége van az egyetemes magyarságnak, amely — sajnos — nem oly gazdag évszázad-

dos multu művelődési intézményekben, hogy azok közül akár egyről is olyan könnyen lemondhatna. A debreceni református Kollégium könyvtára egyik büszke bizonyágunk, hogy a mi kulturánknak történelme van, nem mondvacsinalódott pár évtized alatt, mint a balkáni nemzeteké. Egy újonnan alapított egyetemi könyvtárba beolvastva a kollégiumi könyvtár elveszti ezt a bizonyágtevő erejét.

Szükség van erre a könyvtárra a magyar reformátusságnak, amely nem mondhat le arról, hogy legyen egy kálvini szellemben, a református egyházi igényeknek is megfelelően gyűjtött és ugyane szellemben, ugyanez igényeknek megfelelően tovább fejleszhető hatalmas könyvesháza.

Szüksége van rá Debrecen város közönségének, amely nem mondhat le az 3 legregibb kollégiumi könyvtárról. Ezt a könyvtárat nem pótolhatja a Déri-muzeumban levő közművelődési könyvtár, amely elsősorban népkönyvtár. De nem pótolhatja, még a Kollégium könyveit magába nyelve sem pótolhatja az egyetemi könyvtár sem, amely rövidesen kiköltözik a Nagyerdőre. Akkor a műveltség, a tudományos érdeklődésű közönségnek nem lesz többé könyvtára a város belsejében. Különben is a közönség olvasó kedve — hála Istennek — évről-évre nő s a három nyilvános könyvtár olvasótermei már hiányosak a művelődni vágyók számára.

Szüksége, mint a levegőre, olyan szüksége van rá magának a Kollégiumnak. De erről hadd szóljak cikkem végén.

MEGFELELŐ-E A KÖNYVTÁR MAI ÁLLAPOTA?

Azt mondhatná most már valaki: Jó, hát elismerem, hogy szükség van a kollégiumi könyvtárra, azaz, hogy inkább szükség volna, ha ez a könyvtár az volna, aminek lennie kellene. De a kollégiumi könyvtár egy hozzáférhetetlen, rosszul elhelyezett, rosszul kezelt, a képzett könyvtári tisztek hiánya miatt használhatatlan könyvtömeg. S ami még nagyobb baj, anyagi segítség hiányában korszerű új beszerzésekre képtelen s így lassanként teljesen elavul.

Tudom, sokan gondolkodnak így. De az így gondolkodóknak azt felelhetem, hogy régen nem járhattak a kollégiumi könyvtárban.

Mert volt idő, nem is oly régen, mikor mind e panaszok nagyrészt jogosultak voltak. De ma egészen más a helyzet. A kollégiumi könyvtár rendezve van. A kollégiumi könyvtár élén nagytudású és a rábizott intézményért lelkesedő igazgató áll dr. Varga Zsigmond egyetemi tanár személyében. A könyvtár egyik tisztviselője, dr. Salánki József tanár, egy kitünően képzett, magasabb műveltséggel bíró, külföldi egyetemen is járt fiatal tudós, aki éppúgy, mint ifjabb tisztársa: dr. Bertók Lajos tanár, a legnagyobb buzgalommal munkálkodik a könyvtári teendőkben. Mindketten kitünően ismerik a könyvtár állományát és a mai magyar közhivatalokban szinte páratlan szíveséggel és udvariassággal állanak a könyvtárlátogató közönség rendelkezésére. Örömmel segítik az egyszerű olvasót is, a tudományos kutató célját pedig ugyszólván magukévá teszik s ha teendők engedik, értékes munkatársaiul szegődnek. A könyvtár altiszte is igen derék, hasznavehető s a könyvtár állományt jól ismerő ember.

A könyvtár tehát jó kezében van. Az elavulás veszélye sem fenyegeti, hiszen vétel és csere által évente legalább 1000 (ezer) művel. 1600 kötettel gyarapodik. S ami még fontos-

sabb, az ajándékozás által való gyarapodás évi átlaga semmivel sem kisebb a vásárlásnál. Mi nem jellemzi jobban a kollégiumi könyvtár erkölcsi erejét, hogy a többnyire igen értékes ajándékozások legnagyobb része magánosoktól ered. Ki kétkednék benne, hogy e magános embereket nem a könyvtár református jellege s az évszázados multból fakadó nagy tekintélye készíti az adakozásra? Egy új alapítású állami könyvtárnál a gyarapodásnak ez erkölcsi forrása nagyrészt elapadnának.

ÉVI 2 FILLER ALDOZATOT KIVAN A KÖNYVTÁR

AZ EGYHÁZKERÜLET HIVEITŐL.

Egy szó, mint száz: aki igazán ismeri a kollégiumi könyvtárat, az tudja, hogy az egy nagymultu, megbecsülhetetlen kincsekkel bíró, elsőrangú vezetőikkel ellátott intézményről van szó, amely még a jelenlegi anyagi eszközével is nagy hivatást tölthet be s amelynek korszerű és európai értékű továbbfejlesztését századokra biztosítaná, ha mostani költségeit legfeljebb évi 20,000 (huszezer) pengővel növelnék. Pontos adatok birtokában természetesen legfeljebb évi 20,000 pengőre, ami annyit jelent, hogy a Kollégium gazdája, a tisztántali egyházkerület hiveinek egymillióra menő tömegét fejenként évi 2 fillérrel terhelné meg.

Hangsúlyoznom kellett a könyvtár ügyének ezt az anyagi oldalát, hiszen a könyvtár meg-üzmentésére legfőbb érvel az anyagi nehézségeket hozzák fel. Megvallom ezt az érvelést én nem tudom méltányolni, megérteni is alig vagyok képes.

A könyvtár megszüntetésének gondolatát csak az elkéseredés sugallhatta: a jogos elkéseredés azon, hogy az állam, míg egyfelől Szegeden milliókat áldoz arra, hogy az ottani állami egyetemet a magyar katolikus egyház kényelmére rendezze be, addig Debrecenben a református egyház az ősi művelődési intézményeinek bizony szűkösen juttat. De azt jelenti-e ez, hogy a református egyház most már maga is neki lásson intézményei elpusztításának az egyszerű szülősgazda jelszavával: Nosza uram-isten, mire megyünk ketten?

Ne mondják, hogy az egyház szegény. Egy közület sohasem szegény, amíg áldozatra kész tagjai vannak. Vagy az ősi áldozó készség, amely török-tatár dúlása idején, a tüzzel-vassal pusztító ellenreformáció korában fentartotta a debreceni Kollégiumot, már kihavadt volna a szívekből? S azt hiszik-e, hogy mi, nem református magyarok nem tudnánk még áldozni, ha a Kollégium életéről van szó?

A KOLLÉGIUM ÉLETERŐL VAN SZÓ.

Mert újra mondom: erről van szó. Az ímént nem feleltem meg arra a kérdésre: mi szükség van a kollégiumi könyvtárra a Kollégiumnak?

Kétségtelen, hogy a debreceni Kollégium évszázadok óta egyik legnagyobb kulturális kincse a magyarságnak. Mi tette azt? Bizonyára az, hogy ennek az iskolának volt valami olyan sajátos jellege, valami olyan különös értéke, ami az ország, de talán a világ egyetlen más iskolájában sincs meg. Ez az érték más, mint a Kollégium szelleme, a Kollégium levegője, a Kollégiumnak évszázadokon át egyre gyarapodó hagyományja. Mondjunk ki határozottan: a Kollégium annyit ér, amennyi sajátosat, amennyi egyénit a magyar kultúrának jelent. S csak addig érdemes fentartani, ameddig pótolhatatlan.

Már most nézzük ebből a szempontból, mit jelent ma a Kollégium. A Kollégium az akadémia (a teológiát, a jogot s a bölcsészetet) átadta az egyetemnek. A református lelkész-képző és tanárképző intézetek csak néhány éves, kifejlődőben levő alakulások, de akármennyire fejlődjenek is, az egyetem megfelelő fakultásai mellett a dolog természeténél fogva mindig csak másodlagos, csak kisegítő szerepük lehet. A gimnázium, noha szellemileg és anyagilag még sok szál fűzi az ősi intézethez, azért, hogy külön hatalmas épületet nyert, máris csak kiszakadt a Kollégium testéből. De különben is egy középiskola, ha olyan kitünő is, mint a debreceni református gimnázium, nem jelenthet valami különleges értéket, hiszen több, mint másfélszáz van belőle Csonka-Magyarországon s valamennyinek tantervét oly sűrűn és oly önkényesen változtatja a kormány akarata, hogy itt valamely ősi, hagyományos szellem megőrzéséről alig lehet szó. Van még a Kollégiumnak tanítóképző intézete, kitünő, nagyfontosságú intézmény, de éppen rendeltetésénél fogva nem a magasrendű tudományos képzésnek az otthona. Van a Kollégiumnak tápintézete és internátusa, de ez — szintén rendeltetése szerint — elsősorban a

Megnyilt a Vöröskereszt Egyesület ifjúsági csoportjának gyönyörű iparművészeti kiállítása a kereskedelmi iskolában.

testnek szolgál sabb rendű szár, amely ösdi töretlen mányainak.

szünek, a del iskolák kompszállás és di-nemzeti kul-

A Kollégium nem Kollégium A június 1-kerületi közgy-lála fölött van-

Nem folyta egyházkerület áll. Ki kétkel ember, a reá fára és vész rettenthetetlen mezője, minde tartozik a ref-zik a magyar

Vasárnap könyvnap sodik nap

A könyvnap június 1-én, vasárnap tartott előadásban. Az ősi hűsán jelentek sára s nagyon gátóság sorail-lyet az egyszer-ligencia képvis-hadház részér-ügyész képvis-az ünnepélyt Zoltán távollé-az ünnepély tartalmas be-M o l n á r Zolt-gencia körében számmal képv-

A Csonka-egyetemi tanár egyház képvis-séget. Aztán a magyar nem-tetszéssel fog-egyetem hallg-negy tagból a-nótákat a köz-Most dr. Nagy-tanár lépett a-könyv ismerte-ceni kollégium-amenynek hum-vettették a hal-

A következő-senyekes és magyar dalt a lett, nagyon s-főlevélváros, a-könyvről s r-hány a Hajduh-kiadványt. Ba-gus szaválata-fejezte be a ké-

Az előadás-gatásokat tette-az ünnepélyen-még egy-két el-Pünköszt más-még két hajdu-Órások-kör-Órások Hajdu-Hajdubüszörmé-szereplni min-ter vagy megb-előadói. Szerel-Isván, a váro-karnagy, S i m-és hegedűjáték-nek személyek-lések. Az elő-teljesen díjlat-

ERE HIR

FÜGG

Rásó István alispán a Népművelési Egyesület új elnöke

A Hajdúvármegyei és Debreceni Népművelési Egyesület évi rendes közgyűlését a vármegye-háza közgyűlési termében hétfőn tartotta meg. Vasady Lajos tanfelügyelő ügyvezető elnök lendületes megnyitó beszédében rámutatott arra a veszteségre, mely Pákozdy Sándor nyugalmába vonult alispán, elnök távozásával az egyesületet is érintette. Erdeméit jegyzőkönyvileg örökítették meg.

Majd a választmány javaslatát előterjesztette, hogy a megüresedett elnöki tisztségre Rásó István alispánt válasszák meg, akinek közéleti pályáján szerzett kiváló érdemei s a tanügy iránt tanúsított mindenkorai jóindulata és megértése garancia arra nézve, hogy az ő vezetése és irányítása mellett az egyesület továbbra is olyan kulturtevékenységet fog kifejteni, mely a kitűzött céloknak megfelelően fogja hivatását betölteni.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel választotta meg Rásó István alispánt elnökévé, kit a közgyűlési terebe való lépésekor Vasady Lajos tanfelügyelő üdvözölt.

Rásó István meghatóan mondott köszönetet azért a válságért, mellyel őt az egyesület elnökévé választották. Mint elnök, — nygmond, — programot nem ad, mert az egyesület életében nem a szóbeli beszédre, hanem tettekre van szükség.

Balla Ernő egyesületi titkár részletesen ismertette ezután az egyesület 1929. évi működését. A jelentést a közgyűlés jóváhagyólag vette tudomásul, majd elfogadta a választmány javaslatát és elismeréssel adózott az elnök-ség munkájának.

A tudományegyetem évzáró ünnepélye

A debreceni Tisza István Tudományegyetem az 1929—30. tanév bezárása alkalmából június 3-án, kedden egyetemi közgyűlést és ezt megelőzően istentiszteletet tart.

Az istentisztelet rendje délelőtt 10 órakor a református Nagytemplomban: 1. Kezdő ének: Szent Isten, noha nekéd... 2. Közének: Az Urnak irgalmát örökké énekel. LXXXIX. zsoltár. 3. Szigethy: Fohász. Éneklő a kollégiumi Kántus. 4. Szószéki szolgálatot végez Csikesz Sándor egyetemi ny. r. tanár, a református hittudományi kar tagja. 5. Záróének: Himnusz.

Az egyetemi közgyűlés rendje délelőtt háromnegyed 11 órakor a református Kollégium dísztermében: 1. Himnusz. Éneklő a kollégiumi Kántus. 2. Rektori megnyitó. Tartja: Csánki Benjámin e. i. rektor. 3. Híszkegy... Szabados Bélától. Éneklő a kollégiumi Kántus. 4. Dr. Varga Zsigmond, a református hittudományi kar dékánjának értekezése: „Mire tanítanak a hegyek?” címen. 5. A beérkezett pályamunkák méltatása és a pályadíjak kiosztása. 6. Szózat. Éneklő a kollégiumi Kántus.

A világitási vállalat alkalmazottainak tiltakozó gyűlése a trianoni szerződés ellen

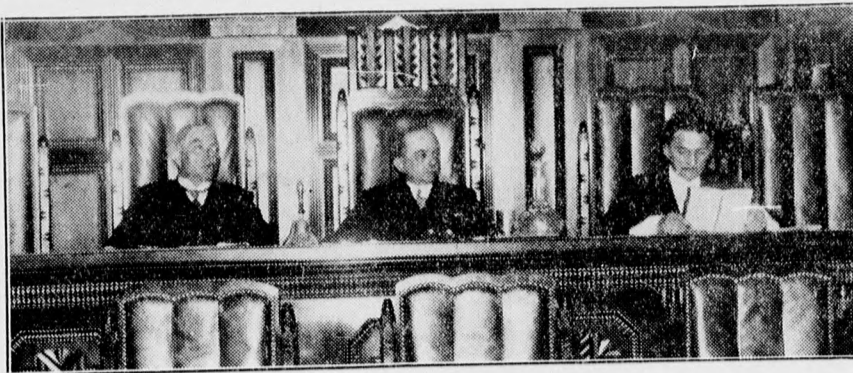
A világitási vállalat és vízmű összes tisztviselői, tisztviselői és munkásai vasárnap délelőtt 11 órakor hatalmas tiltakozó gyűlést tartottak a trianoni békeszerződés tizedik évfordulója alkalmából.

A tiltakozó gyűlés a gyártelep udvarán folyt le, melyen az összes alkalmazottak családtagjaikkal együtt jelentek meg, rajtuk kívül sok idegen érdeklődő is megjelent a gyűlésen.

A tiltakozó gyűlést a világitási vállalat dalárdája nyitotta meg a Híszkegy... elnevezésével, majd Rimanóczy Béla kormányfőtanácsos igazgató rövid beszédében rámutatott arra, hogy milyen alkalomból hívta egybe a vállalat alkalmazottait, majd a gyűlés szónoka, dr. Hódv Béla hazafias beszédében mutatott rá a trianoni békeszerződésből az országot, a társadalmat ért súlyos és nehéz csapásokra és kifejtette azt is, hogy ebben a kérdésben le kell omolni minden választófalnak, itt nincs politikai, szociális, társadalmi különbség, egynek kell lenni minden magyarnak s összetartásra, egyetértésre buzdította a jelenlévőket, hogy egyittes erővel és kitartással küzdjünk az országunkat megcsönkítő trianoni békeszerződés ellen.

A lelkes és szép beszéd hatalmas tetszést váltott ki a hallgatóság között, majd „Háha minden” Zivuska Andor hazafias költeményét szavalta el vitéz Tamás József gázszerelő, ezt követte Kiss Barna villamoszerelő „Magyar cserkész dala” című szavala és Reitz Zoltán hivatalnok Gyula diák „Éjjeli lázak” című tetszést arató szavala után Rimanóczy Béla igazgató előterjesztésében nagy lelkesedéssel egyhangúlag elfogadtak egy határozati javaslatot, amelyet a Revíziós Ligának küldenek meg. Ebben tiltakoznak az országgyűlés trianoni béke ellen s fogadalmat tesznek, hogy az ellen minden erejükkel a végsőkig küzdenek.

Végül a vállalat dalárdája Himnuszának hangjai mellett fejeződött be a tiltakozó gyűlés.

A hajdúvármegyei népművelési egyesület ma választotta meg elnökévé dr. Rásó István alispánt. Képünk a mai ülésen az elnökséget ábrázolja. Középen Rásó István alispán, balra Vasady Lajos tanfelügyelő, jobbra Balla Zoltán, az egyesület titkára.

Elfogták a Kereskedelmi Bank csekkcsalóját

Budapest, június 2. A 8 Órai Újság megírta, hogy a Hazai Közlöny Rt. két elbozsított al-tiszteje 850 angol fontot esalt ki hamisított csekkel a Kereskedelmi Bank egyik főköntézetétől, aztán a 25.000 pengőre rugó összeggel megszöktek. A rendőrség azonnal erélyes nyomozást indított kézrekerítésükre.

Vasárnap éjszaka rendkívül érdekes fordulat állott be az ügyben. Megjelent a főkapitányság központi ügyeletén Hidi Erzsébet dohán-gyári munkásnő, Arnoth József régi ismerőse, aki elmondta, hogy Arnoth néhány nap óta a Farkasvölgy és a Farkasrét közelében táborozik és erre a célra drága turista felszerelést vásárolt. Az Ördögórom környékén ütötte fel táborát és barátjójének azt mondta, hogy egészségi okokból turistakodással fogja tölteni az egész nyarat.

Vasárnap este 10 óra tájban Arnoth átadott neki egy újságpapírra csomagolva 10.000 pengőt és egy arany cigarettatárcát. Megkérte, hogy a pénzt és a tárcát rejtse el otthon a

szekrényben, mert ott nagyobb biztonságban lesznek. A leány gyantot fogott és a késő éjszakai órákban megjelent a főkapitányságon, beszoigaltatta a pénzt és az arany cigarettatárcát.

A feljelentés alapján a főkapitányság a Szatmáry-csoport tagjait bizta meg, hogy menjenek ki a Farkasrétre és igyekezzenek Arnoth Józsefet kézrekeríteni. Ma délben sikerült is a csekkcsalót megtalálni, amiut az Ördögórom sziklás tetején sátra előtt éppen konzervebődjét melegítette. A detekívek őrizetbe vették és behozták a főkapitányságra.

Amerre vezették, mindenütt nagy feltűnést keltett. Arnoth József kifogástalan titói ruhában volt, zöld tollas kalapot, térdnadrágot és szegestapu cipőt viselt. Mindenki előkelő, gazdag külföldi turistának nézte volna. Arnoth Józsefnél még 3000 pengő készpénzt találtak. A főkapitányságon előállítása után azonnal részletesen vallatára fogták. Társát, aki még szó-késben van, tovább keresi a rendőrség.

Az 5.5 százalékos bankráta mellett drága a gazdáknak szánt exporthitel

Budapest, június 2. A gazdáknak szánt 10 millió dolláros exporthitel folyósítása még a mai nappal sem indult meg, jóllehet hivatalosan a kölcsön folyósítását már elrendelték. Ugy halljuk, néhány részletkérdést nem sikerült még a folyósítással megbízott intézeteknek tisztázniok és innen ered a késedelem. A jutalékérdést már megdondták és egyes közvetítő intézetek számára elég szép üzlet jelent a tízmillió dolláros hitel közvetítése, nem is beszélve a szerződést aláíró nagybank jutalékáról. A gazdák számára mindenesetre meglepetés, hogy amikor 5.5 százalé a hivatalos bankamat és emell jóval olcsóbb külföldi pénzalánlatok vannak, miért kell 7.5 százalékot nekik az exporthitelért fizetniök. Igaz ugyan, hogy a pénzügyminisztérium utasította a közvetítéssel megbízott bankokat, hogy a 7.5 százalékon felül semmiféle költséget sem

szabad a gazdák terhére felszámítaniok, de a kölcsön még így is tagadhatatlanul drága és nincs arányban a mai kamatviszonyokkal. A közvetítésre a következő bankok kaptak megbízást:

OKH	0.5 millió dollárra
P. K.	1.— millió dollárra
Kisbirtokosok	1.5 millió dollárra
Földhitelintézet	0.5 millió dollárra
Altruista Bank	0.5 millió dollárra

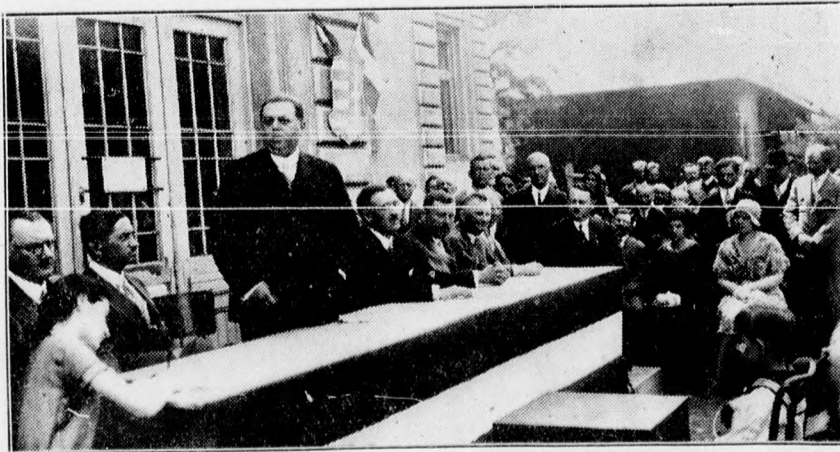
A P. K. a legnagyobb önzetlenséggel vállalkozott a hitelek szétosztására, ami kiderül abból is, hogy lemondott a számára felajánlott jutalékról és a jutalékok átengedte azoknak a vidéki pénzügyintézeteknek, amelyek végeredményben a kölcsönt a gazdákhoz juttatják. A Kisbirtokosok Földhitelintézete jutalékának egy részét szintén átengedte a vidéki bankoknak.

Népes közgyűlést tartott a Hajdúvármegyei Tanítók Gönczy Egyesülete

A Hajdúvármegyei Tanítók Általános Gönczy Egyesülete hétfőn délelőtt a vármegye-háza dísztermében tartotta meg évi rendes közgyűlését, mely érdeklődés mellett. A közgyűlésen megjelent Rákos István kir. tanácsos, a Tanítók Országos Szövetségének elnöke és Drózdly Gyula budapesti tanítóképzőintézeti tanár, a

magyar népművelés ügyének kiváló reprezentánsa.

A közgyűlést a Református Tanítók Vegyeskara nyitotta meg, majd Moesári László igazgató-tanító, a Gönczy Egyesület elnöke mondott nagyhatású megnyitó beszédet, átnyújtva az egyesület díszelnöki oklevelét Rásó István

A Városi Világitási Vállalat alkalmazottai vasárnap tiltakozó gyűlést tartottak a trianoni békeszerződés megkötésének 10. évfordulóján. — Hódv Béla dr. irredenta beszédet mond.

alispánnak, Vasady Lajos tanfelügyelőnek és dr. Csűrös Ferenc köznevelődési tanácsnok-nak.

Rákos István kir. tanácsos mondott ezután nagy helyesléstől kísért beszédet, amelyben hangsúlyozta, hogy a tanítószágot nem szabad külön tanyai és városi tanítószágra tagozni, hanem meg kell teremteni a népkölköi tanítók teljes egységét.

Drózdly Gyula általános érdeklődéssel fogadott előadásban mutatott rá arra, hogy a népkölköi iskolának nem elégséges csak tudást adnia. A tudás erkölcs nélkül rombol, azzal együtt pedig épít. Adjunk az értelmi nevelés mellé érzelmi nevelést is s ezen keresztül alkotó erőt, hogy produktív embereket nevelhessünk a társadalomnak.

Balla Ernő népművelési titkár az énekköltés reformjéről tartott nagyjelentőségű előadást, majd Seres Ferenc pallagpusztai igazgatótanító olvasta fel titkári jelentését, melynek alapján a közgyűlés örömmel vette tudomásul, hogy a régi tanítói árvaház épületei a tudományegyetem teljes kiépülése folytán rövidesen felszabadulnak s így a Tanítói Árvaház újra megkezdheti áldásos működését.

Nagy érdeklődést keltett Seres Ferenc saját találmányú iskolapadjának bemutatása. Az alig 2—3 kilogram súlyú, öleletes összehajtható, hátán hordozható iskolapadnak bizonyára nagy szerepe lesz a szabadban való oktatás terén.

Az évi jelentések lezajlása után megválasztották az új tisztkart. Elnök lett Moesári László, díszelnökök: Rásó István alispán, Csűrös Ferenc kulturatanácsnok és Vasady Lajos tanfelügyelő, alelnök K. Nagy Sándor ker. igazgató, titkár Seres Ferenc, pénztáros Szabó Károly.

A közgyűlést az Angol Királynő éttermében százötven terítékes bankett követte, amelyen Moesári László, Rákos István, Csűrös Ferenc, Drózdly Gyula, Ormós Lajos és Törös János tartottak pohárköszöntőket.

Fazekas-emléknappelel avatják fel a Déri-muzeum előadótermét

A Csokonai-kör nagy irodalmi ünnepe.

A Csokonai-kör mai ünnepélye olyan író emléket állítja fel, aki nem tartozik ugyan irodalmunk klasszikusai közé, mégis egyike a magyar irodalmi legkitűnőbb, legrokonzenesebb alakjainak. Hogy költőnek, alkotóművészek kiváló, arra elegendő bizonyíték maga a Ludas Matyi, ez a hervadhatatlanul eleven, pompás kis komikus eposz, amelynek, míg magyar irodalom és magyar olvasó lesz, mindig akad olvasója és méltányója. Ami Fazekas Mihály alakját oly sajátosan rokonzenessé teszi, az, hogy nem volt egyszemélyes ember, költői kiválósága nem korosított el benne semmit. Ma már szinte hihetetlennek tűnik fel, hogy egy kitűnő poéta egyszersmind jeles természetű tudós is legyen, pedig Fazekas, a fivészterjedés egyik alapvetője, tudós volt, még pedig a javából. A költő és tudós mellett megérett benne a vitéz katona, a vitéz katona mellett a felvilágosult, demokratikus polgár is. Polgárnak, katonának, tudósnak és költőnek egyformán jó volt Fazekas Mihály s ha valakire, hát őrá igazán el lehet mondani, hogy: talpig ember, egész lért volt.

A Csokonai-kör június 3-án, kedden délután hat órakor Fazekas Mihály-emléknappelel rendez a csak nemrég megnyitott Déri-muzeum előadótermében, így Debrecen híres szülöttének, a kitűnő elbeszélő költőnek és botanikusnak emlékének a legszebb miliónban fog lefolyni: a Fivészkert helyén épült gyönyörű palotában akarja a Csokonai-kör meggyújtani a kegyeletes emlékezés fáklváját a Fivészkert egyik alapítója, Fazekas Mihály szellemének. Az egész városban nagy érdeklődés mutatkozik az ünnepély iránt, részint azért, mert a Déri-muzeum előadóterme most nyílik meg először a nagyközönség számára, részint azért, mert Debrecen irodalomparatóló publikumának régt nemese erénye, hogy Debrecen nagyjait régt kegyeletes érzéssel lerója a hálás megemlékezés adóját. Az ünnepély műsora a következő értékes számokból áll:

1. Farkas Nándor: Repülj fehér galamb. Éneklő az Egyetértés Dalegylet Szigethy Gyula karnagy vezetésével.
2. Nyitó beszéd. Mondja: dr. Pap Károly egyetemi tanár, a Csokonai-kör elnöke.
3. Fazekas Mihály verseiből szavalt Kertész Dániel egyetemi hallgató.
4. Emlékezés Fazekas Mihályról. Irta és felolvassa: dr. Csűrös Ferenc köznevelődési tanácsnok, a Csokonai-kör választmányi tagja.
5. Versek. Irta és felolvassa: Király Tibor író.
6. Dalok. Éneklő: Simon István énekművész.
7. Ludas Matyi című pályadíj nyertes értekezéséből felolvass Kardos László középiskolai tanár.
8. Részlet a Ludas Matyiból. Szaválja: Barsa József IV. éves teológus.
9. Szigethy Gyula: Strassburgi harangok. Éneklő az Egyetértés Dalegylet, Szigethy Gyula karnagy vezetésével.

— „Ilford” lemez, film, papír, világmárka. Amatőrök ideálja! Lerakat Liener fotoüzletében!
— A DEBRECENI FUGGETLEN ÚJSÁG újabb riportfelvételei ismét láthatók a „Friczi” kalapszalonn kirakataiban.

Reinhardt j... egyik jelne... cégjelzés s...

Még ne köstke

Ma, kedden... reszténypan...

Budapest, j... a hír járta a... miniszterelnök... molót tart Del... szes aktuális... úsról is. Mu... helyen érdekl... kairól és azt... nem bizonyos... tása. Ha a m... sének tárgyal... csak esütőrtől... számolót egy... Egyébként l... vetési vitája... amelynek elő... tikai konzekv... szocialistapár... között fel a... körökben hau... előtt, hogy ha... tárca költségv... az esetben ké... nosítja magát...

Ité Bu Somo

Szombaton... tító szélvihar... vonult át a f... aránylag rövi... meglehetősen... Az épületelő... dobálta a k... kelők riadtá... és...

A kiránduló... a budai he...

szinte fejvesz... lamos végáll... szélyes tolong... körül. A szon... ként országos... A kaposvár... tában kezdőd... megnén, de...

Uszodajeg... a pénztár... N

nyelőknek és tanácsnok-

dott ezután amelyben nem szabad tagozni, ha- olai tanítók

déssel foga- hogy a nép- dást adnia, zsal együtt velés mellé alkotó erőt, sünk a tár-

enekokta- gi előadást, azgatónitók nek alapján másul, hogy tudomány- videsen fel- iz újra meg-

erenc saját ása. Az alig szeshajtható, nyára nagy atás terén.

megválaszt Mocsári alispán, Csü- asady Lajos Sándor ker- ztárs Szabó

ő ttermében te, amelyen ürs Ferenc, Törös János

l avatják dótermét ni ünnepe.

lyan író em- gyan írodal- gyike a ma- onszenvesebb tótművészek naga a Ludas even, pompás magyar írod- idig akad ol- ekas Mihály ssé teszi, az, költői kiváló- semmit. Ma l, hogy egy ermészettudós észtudomány pedig a javá- fent benne a t a felvilágo- zárnak, kato- rman jó volt t órá igazán er, egész lért

dedden délután emlékünnepélyt Déri-muzeum szülöttének, botanikusnak ben fog le- gyönyörű pa- neggyújtani a a Fivészker szellemének, és mutatko- zért, mert a nyílik meg részint azért, publikumának cen nagyjai a hálás me- gyorsora a kö-

ehér galamb. zizethy Gyula

. Pap Károly elnöke. zaval Kertész

l. Irta és fel- hüvelődési tá- anyai tagja. ály Tibor író. énekművész. nyertes érte- középiskolai

zavalia: Bar- gi harangok. et. Szigethy

OGGETLEN ismét látha- kaitában.

Reinhardt jubileum. Fent balra: A világhírű rendező, mint színész; jobbra: a Denevér egyik jelneve Reinhardt rendezésében. Lent balra: A Deutsches Theater első Reinhardt-célgelzésű szinlapja. Középen: A Deutsches Theater. Jobbra: Reinhardt ifjúkori arcképe.

Még nem bizonyos, hogy Bethlen gróf pünköstkori beszámolóbeszédet mond Debrecenben

Ma, kedden dől el Hunyadi gróf parlamenti felszólalásával kapcsolatban, hogy a kereszténypart feladja-e kormánytámogató problémájával a kormány álláspontját? — A titkos választójog egyáltalán nem foglalkozik.

Budapest, június 2. A múlt hét végén az a hír járta a politikai körökben, hogy Bethlen miniszterelnök pünköst vasárnapján beszámoló tart Debrecenben és nyilatkozik az összes aktuális problémákról, így a királykérdésről is. Munkatársunk ma legilletékesebb helyen érdeklődött a miniszterelnök szándékairól és azt az információt kapta, hogy még nem bizonyos a pünkösti beszámoló megtartása. Ha a miniszterelnök tárgyalására, amint az előrelátható, csak esztőtörökön kerül sorra, akkor a beszámolót egy későbbi időpontra halasztják. Egyébként kedden a kultuszterület költségvetési vitája érdekes politikai eseményt hoz, amelynek előreláthatólag messzemenő politikai konzekvenciái lesznek. A keresztény-szocialistapártból Hunyadi Ferenc gróf iratkozott fel a költségvetés ellen. Kormányparti körökben hangsúlyozták ma munkatársunk előtt, hogy ha Hunyadi Ferenc gróf a kultuszterület költségvetését nem szavazza meg, abban az esetben két alternatíva áll elő: vagy azonosítja magát vele a kereszténypart és ebben

az esetben az egész párt feladja kormánytámogató álláspontját, vagy pedig Hunyadi grófot kizárják a kereszténypartból. Tekintettel arra, hogy a kérdés minden körülmények között érdekességgel bír, politikai körökben idegesen várják a fejleményeket.

A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÓ PROBLÉMÁJÁT

a politikai világ sürgetésére a kormány végre rendezni óhajtja és az appropriációs törvényjavaslattal kapcsolatban gondoskodik az intézet szanálásáról.

A TITKOS VÁLASZTÓJOG

nemcsak a vasárnapi népgyűléseken volt állandó probléma, hanem a mai nap folyamán is foglalkoztatta a politikusokat. Scitovszky Béla belügyminiszter nyilatkozott is a kormány szándékát találgató kombinációkról és kijelentette, hogy a titkos választójog kiterjesztésének kérdésével egyáltalán nem foglalkozik, sőt arról sem tud, hogy ilyen tervekkel a miniszterelnök foglalkoznék.

Itéletidő pusztított vasárnap Budapesten és a Dunántulon Somogy megyében galambtojásnyi jégdarabok estek óriási károkat okozva

Budapest, július 2. Szombaton délután jég, vasárnap éjjel pusztító szélvihar, majd órákon át szakadó eső vonult át a fővároson. A vasárnapi szélvihar aránylag rövid ideig tartott, de ezidő alatt is meglehetősen sok kellemetlenséget okozott. Az épülfőfőben lévő és rozogább házakról dobálta a köveket, a cserepeket, a járókellők riadtan menekültek a repülő kő- és cserepdarabok elől. A kiránduló helyeken, különösen a budai hegyek kirándulói között pánik tört ki, szinte fejvesztett menekülés kezdődött a villamos végállomások felé, amelyeknél életveszélyes tolongás támadt egy-egy induló kocsi körül. A szombati és vasárnapi vihar egyébként országos volt. A kaposvári orkán vasárnap délután öt órában kezdődött. Végigvonult egész Somogy megyén, de különösen a megye északkeleti

részében okozott jelentékeny kárt. Juta, Hentes és Csurgó községekben galambtojás nagyságú jégdarabok estek, az eddigi hozzávetőleges megállapítások szerint 80 százalékos kárt okozva a vetésekben. Hetesen szerencsétlenséget is okozott a vihar. Csepe Lajos kigazda elkésredésében felakasztotta magát egy fára, mert a jégverés tönkre tette a szőlőjét. Székesfehérvári jelentés szerint Sárosd és Nagyhatos községekben a szombat délután hatalmas jégeső diónagyságú jégdarabokkal teljesen elpusztította a termést. A vihar nemcsak Magyarországon, de Európaszerte jelentős pusztításokat végzett. Bukarestből érkező táviratok szerint Galac

Rádiósok

huzal kétszer pamuttal, mindenféle méretben KOVÁCS LAJOS-nál, Kossuth u. 29 (udvarban)

ban erős szélvihar után jégeső volt. A vihar a Dunaköztöben elszakított láncairól két har- jót és súlyosan megrongálta.

Erdélyben, Maros megyében, a Marosvá- sárhely és Szováta közötti útvonalon a jégeső 5 kilométeres szélességben tönkre- tette a vetéseket.

Németország fővárosára, Berlinre vasárnap

Elkeseredett hangulatu nagygyűlést tartottak vasárnap a debreceni építőipari munkások

A munkanélküliség katasztrófái arányok ban terjed. — A gyűlés szónoka szerint a debreceni középítkezéseknél sokkal kevesebb munkás jut munkához, mint amennyi- nek dolgozni kellene.

A debreceni építőipari munkásság vasárnap délután 3 órakor nagygyűlést tartott a Man- kás Otthon disztermében, amely zsúfolásig megtelt az érdeklődőkkel. Tárgyalták a gyű- léseken a jelenlegi gazdasági helyzetet, a mun- kanélküliség okait és beszámoltak arról a tár- gyalásról, amelyet a miniszterelnökkel foly- tattak az építőipari munkások helyzetének jav-ításáról.

A gyűlés elnöke Kovács Jánost vá- lasztották meg. A napirenden szereplő tár- gyakról Török Gábor beszélt részletesen az elkésredett hangulatu hallgatóságának. Bes- zédében ismertette a magyar munkáviszoy- nyokat, rámutatva azokra a hibákra, melyek miatt egyre súlyosabbá válik a magyar mun- kás helyzete.

— Ez a kormány és ez a rendszer nem tudja megoldani a munkanélküliség problémáját, nem tud vagy nem akar tenni semmit, hanem a megoldást a kapitalistákra hárítja. A kapita- listák pedig a racionalizálással és koncentrá- lással kívánják javítani a helyzetet és ennek eredménye az, hogy sikerült 5000 munkással gyarapítani a munkanélküliek számát. Ma- gyarországon most az építőiparban 25.000 ember áll munka nélkül. Ez annál megdöb- bentőbb, mert most van az építőipari munká- nak a szezonja. A vasiparban 22.000 a mun- kanélküli, a faiparban maideg teljesen szü- netel a munka és 17.000 munkásnak nincs ke- nyene. Az öster. nélnél 50.000 ember várja a jobb sorsot, a munkát. Ezek a számszlop- ok nem fogynak, hanem egyre nőnek. A munkanélküliség, a kenyérműködés maradt tö- megeken alig lehet már segíteni, a szakszer- vezetetek segélyalapjai kifogytak. Támogatás

este egy óra hosszat tartó felhőszakadás zu- dult. A víz előntötte a házak pincéit. A vil- lámesapások egymásután gyújtották fel az egyes épületeket, a tüzoltóknak a nagy ziva- tarban egyik helyről a másik helyre kellett menniük oltani. A villám a közuti villamos áramvezetékeknek néhány oszlopát is ledön- tette. A vihar okozta kár értéke mintegy 150.000 márka.

nincs, itt csak a munka adhat segítséget és munkát lehet adni, csupán jóakarati kell hozzá. Debrecenben is jó példát látnak annak, hogy miért állanak az emberek százaik tétlenül. A debreceni központi egyetemi építkezés, amely jelenleg egyike az ország legnagyobb építke- zéseinek és sok millió pengőbe kerül, alig ad munkát. A hatalmas épülettömbökön nagyon kevés munkás szorgoskodik. Miért nem veszik fel kellő számban a munkásokat? Mikor akarják befejezni az épületeket? Ha ilyen tempóban haladnak a munkálatokkal, akkor nem lesz készen a központi épület tíz esz- tendő múlva sem. A postapalota nagy épüle- tén is, még a laikus is láthatja, hogy milyen kevés munkás dolgozik. Van olyan időszak, mikor csak nyolc kőműves talál ott munkát. Munkaalalom tehát van a városban, de nem alkalmazzák megfelelő mértékben a munká- sokat.

Beszélt a szónok arról is, hogy az egyes városokból elindulnak a munkanélküliek cso- portjai más városok felé, ahol remélik, hogy munkát kapnak. A vége ezeknek a vándorlá- soknak az, hogy lerongyolódnak, kimerülve ke- rülnek vissza a városukba, mert munka nincs máshol sem. Ezután rámutatott arra Török Gábor, hogy tekintve a nagy munkanélkülisé- get, a sok kínálkozó embert, a munkaadók le- tőrik a béreket és 8—9 pengővel kevesebbet fizetnek hetenként a munkásoknak mint ta- valy. Erélyesen kikelt a kartelek ellen, ame- lyeknek szerinte országnrészbe van abban, hogy az anvagdrágaság miatt nem indulnak meg az építkezések. Beszéde végén követelte a karte- lek megrendszabályozását.

Holnap hajnalban indul vissza Európába a Graf Zeppelin

Newyork, június 2. A lapok becslése szerint vasárnap több, mint 200.000 ember utazott La- kehurstba, a Graf Zeppelin megtekintésére. A rendőrségnek és katonaságnak nagy gondot okozott a rend fenntartása. Közben minden előkészület megtörtént az elindulásra, a gázbe- töltés véget ért. A léghajó kedden hajnalban indul vissza Európába. Husznál több utasjegy már elkel, Eckener a Lakehurstban állomá- szó léghajóosztály két tagját meghívta, hogy kísérik el Friedrichshafenbe.

A Havannába való utazás azért maradt el, mert az időjárás kedvezőtlen. Alfonzo infáns is kijelentette a rádióban, hogy sajnálatosnak tartja a havannai látogatás elmaradását, de Eckener dr. számára elsősorban az utasok biztonsága az irányadó. Az amerikai posta Eckener dr.-nak albumot nyújtott át, amelyben összegyűjtötték a Zeppelin-bélyegek próbanyo- másait. Annak a postának az értékét, amelyet a léghajó Európába hoz, több, mint hatszáz- ezer márkára becsülik.

Cépirási és sokszorosítási munkák azonnal elkészülnek. Olcsó árak!
REMINGTON IRÓGÉP R. T.
PIAC UCCA 58. SZ. : Telefon 4-02

A sárándi adóügyi jegyző ön-ként jelentkezett a vizsgálóbíró előtt és beismerete 3 éves sik- kasztását

Szombaton a sárándi adóügyi segédjegyző bejött Debrecenbe és jelentkezett a vizsgáló- bírónál. Elmondta, hogy ő három éven át el- sikkasztotta és elköltötte a kezéhez kapott hivatali pénzek egy részét. Arra kérte a viz- gálóbíró, hogy részletesen hallgassa ki és tartóztassa le. Dr. Preineszberger Jenő viz- gálóbíró a kihallgatás után kihirdette az elő- zetes letartóztatást elrendelő végzést a sá- rándi adóügyi segédjegyző, Hajdani Vince ellen.

Hajdani Vince szerény fizetéséhez képest igen nagylabon élt és gyakran rendezett za- jos mulatozásokat, fizetve az ilyenkor mindég szép számmal megjelenő ismerősök számláit is. A nagy költsékezés gyanússá tette és azt beszélték, hogy az adót sikkasztja el, abból rendez vacsorákat. A faluban terjedő hír végre eljutott a debreceni pénzügyigazgatósághoz, amely ravanesolást rendelt el. Hajdani szive- sen fogadta a pénzügyi tisztviselőket, meg- mutatta a kívánt könyveket, amelyekből azon- nal megállapították, hogy az adóügyi segéd- jegyző már 1928-ban megkezdte a sikkasztást és azóta állandóan elkezdte az adózók pén- zének jórészét. A felektől felvette a pénzt, el- ismervényt adott az összegről, de nem ve- zette be a főkönyvbe a tételt, így leplezte a sikkasztást.

A tisztviselők a rovancsolás eredményéről jelentést tettek, mire a pénzügyigazgatóság feljelentést tett Hajdani Vince ellen, aki azon- ban nem várta be a csendőroket, vonatra ült és önként jelentkezett a vizsgálóbírónál.

A Margit strandfürdő megnyilt!

Uszodajegy 60 fillér **U** Villamoson az oda- és 80 fillér **U** Gyermekek 30 fillér
a pénztárnál visszautazással együtt uszodajegy
Nagyon kedvezményes idény, havi és családi bérletek válthatók.

HIREK

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG
telefonoszámai

Kiadóhivatal 18
Fiókkihivatal és kölcsönkönyvtár 5-75
Szerkesztőség nappal 10-20
Szerkesztőség éjjel . . . . . 18 és 812

— Meleg, zivataros idő. A Meteorológiai Intézet jelenté: Egyébként Közép-Európában a hőmérséklet ismét emelkedett. A kontinensen a légnyomás meglehetősen szabálytalan eloszlásánál fogva a helyzet alkalmas helyi zivatarok képződésére. Legtöbb csapadék volt nálunk: Nagykőrösön 26, Putnokon és Esztergombán 24, Izsákon 19, Turkevén 18 milliméter. A hőmérséklet maximuma 25-28 Celsius fok között változott, de Kecskeméten elérte a 30 fok Celsiusot. Időprognózis: Meleg, helyi zivatarokra hajló idő.

— Presbiteri gyűlés. A debreceni református egyház 1930. évi június hó 4-ik napján — szerdán — délután 4 órakor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart. A gyűlés tárgysorozata: 1. Jelentés adományokról. 2. Igazgatótanács és gazdasági bizottság javaslata. Soós Béla tanítónőképzőintézet tanár megválasztásának végleges megerősítése tárgyában. 3. Az iskolaszék javaslata Govrik Miklósné nyugdíjaztatása ügyében. 4. Ugyanannak jelentése az új kiegészítő iskola ügyében. 5. Ugyanannak jelentése a tanévzárással és a beiratkozással kapcsolatos intézkedésekről. 6. Ugyanannak javaslata az egységes osztálykönyv bevezetése tárgyában. 7. Ugyanannak jelentése Govrik Miklósné és Hadházy Dániel szabadságáról és helyettesítéséről. 8. A jegyzőkönyv-kihelyesítő kielölése.

— A MÁV filharmonikus zenekara Ábrányi Emil vezetésével vasárnap délután Püspök-ladányban nagyszerű hangversenyt rendezet, melyen megjelent Budapestről Petri Pál államtitkár is. A hangverseny az ünnepélyesen felszított II-ik osztályú étteremben zajlott le a termet zsufolásig megtöltött közönség lelkes tetszésnyilvánítása mellett. Zivuska Andor üzletvezetési titkár vezette be a hangversenyt. Tartalmas előadásában azt fejtette, hogy a szomorú, trianoni békét követő időkben, a kultúra, a művészet fogja csak a külföld előtti dokumentálni, hogy milyen igazságtalanság történt velünk. A zenekar ezután több magyar szerző művét is előadta, a hallgatóság és áttutazóközönség óriási lelkesedése mellett. Különösen lánggyújtózták a biharkeresztes határon át Erdélyből jövő elszakított véreink lelkét a szép nyári délután a teremből a pályatestre kizengő Liszt rapszódia hangjai.

— A református főgimnázium tornavizsgáját a kedvezőtlen idő miatt kedden délután 5 órakor tartja meg az intézet udvarán. A gazdasági műsorból különösen ki kell emelni a katonai gyakorlatok (zártrendű alakulatok és fegyverforgások) bemutatását, melyet atletikai számok, tornász mutatóványok, játékok és az alsó osztályok zenés szabadgyakorlatai egészítenek ki. Bemutatásra kerül egy Debrecenben még nem ismert sportszer is, a görögke-
— Debreceniek Sárospatakon és a regéci várban. Pünköst két napján a Szepesi Szövetség és a M. Turistaegylet debreceni osztálya kirándulást rendez a Hegyaljára. Indulás Debrecenből vonaton vasárnap reggel 8 órakor; ott reggelizés után megnézik a Kollégiumot és a várat, majd gyalog Trantsófalván át a Hutavölgybe mennek s Óhután meghálnak. Másnap fel a regéci várba s a szép Tekereshölgyön át Boldogkőváráknak romjainál fejezik be az utat. Ott vonatra szállnak s Szerencsén át este fél tízkor Debrecenbe érkeznek. Gyaloglás két napon együtt 11 óra, vonatköltség, reggeli Patakon, szállás turistaegyleti tagoknak és olyanoknak, akiknek féltégyük van, 7.50 P., akiknek nincs: 12.80 P. Ez utóbbiaknak tanácsos belépni a Magyar Turistaegyletbe. Az évi 6 P tagsági díjért kapnak egy igen szép képes hívfolyóiratot és a féltégykedvezményt abban az esetben, ha legalább hat igazolt turistaegyleti tag utazik együtt. Jelentkezés a díj befizetésével együtt szerdájig dr. Horvay Róbertnél (Rothermer ucca 61. sz. a.)

— Sokan látogatják a Déri-muzeumot. Már elmúlt az első hét a Déri-muzeum megnyitása óta, de a nagyszerű múzeum látogatóinak száma napról-napra emelkedik. Vasárnap például 650 ember fordult meg a múzeum termeiben és mindenki a legnagyobb gyönyörűséggel szemlélte a csodálatos és tanulságos kincseket. Hétköznap reggel 9 órától 1 óráig van nyitva a múzeum, belépődíj 50 fillér.

— Sámuel Jenő, a debreceni zsidó reál-gimnázium növendéke az országos tanulmányi verseny egyik győztese. A debreceni zsidó reál-gimnázium az idén Sámuel Jenő VIII. osztályú tanulóit küldte ki a budapesti tanulmányi versenyre, amelyen az ország összes középiskolái résztvesznek. Sámuel Jenő, aki Sebők Emánuel tanár tanítványa, a matematikai versenyen harmadik díjat nyert.

— Pórujárta az autóval Polgár bácsi, a világiáró konfliktusos. Budapestről jelentik: Ma hajnalban a Városligetben súlyos autóbaleset történt. A Bp. 18-459. számú piros autótaxi nekirohant egy nagy vasoszlopnak, az összeütközés következtében az autómobil utasai megsebesültek. Legsúlyosabban a piros taxi sofőrje, az 55 esztendő Polgár Sándor taxifőfő sebessült meg. Őt a mentők életveszélyes állapotban a Rókus kórházba szállították. Polgár Sándor öreg kora ellenére a legfiatalabb taxifőfő Budapesten. Ő a híres Polgár bácsi, aki miután a konfliktusos az autótaxi kisorította a forgalomból, mint volt konfliktusos, nemrég tíntető európai körutra indult Csillag nevű konfliktusával. Befárta nemzetiszíni szalagokkal feldíszített konfliktusával egész Európát, majd hazatérése után ő is „rengát” lett, letette a sofőrviszít és taxifőfőnek ment. Hogy a baleset miképpen következett be, annak körülményeiről még nem tudni semmit, mert Polgár bácsi még eszméletlenül fekszik a Rókusban és nem tudták kihallgatni betegágyán.

— A gazdakamara a debreceni rádióleadó érdekében. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara legutóbbi választmányi ülésén hozott határozatának megfelelően felterjesztésben kérte, hogy a létesítési szándékolt rádió-relais leadó-állomások egyike Debrecenben, a Tiszántúli kulturális gócpontjában állíttassék fel, mert a kamara nézete szerint, mint tudományegyetemmel, gazdasági akadémiával s a mezőgazdasági és tudományos szakintézmények egész sorával bíró városban: egyedül Debrecenben volna meg a lehetősége annak, hogy a rádió önnálló, népszerű tudományos műsorszámokkal szolgálhassa a vidék és az egész Tiszántúli gazdasági közönsége kulturális igényeinek kielégítését.

— Amatőr-fényképek tökéletes kidolgozása Liener fotolaboratóriumában, Ferenc József ut. 34. Telefon 10-29.

— A Film-Napoleon és az eszperanto, mint a beszélő nyelv. A hollywoodi filmvárosban Carl Laemmle-t a film Napoleonjának nevezik. Évek előtt 50 dollárral a zsebében érkezett New Yorkba és most az Universal híres filmjejele. Ő volt az első, aki horribilis fizetésekkel adott szatóknak és az Universal City filmvárost építette. A napokban magához kérte J. R. Sherert, a losangelesi eszperanto delegátust és hosszabb beszélgetést folytatott vele arról, hogyan lehetne arról szó, hogy az eszperanto bevezetessék, mint filmnyelv. Az angol nyelvű filmeket ugyanis Európa nem szívesen veszi át és nagy költséget jelent azok többnyelvű elkészítése. Laemmle szerint az eszperanto ideális megoldás lenne, de megvárják a most Európában bemutatásra kerülő rövid eszperanto nyelvű beszélőfilm sikerét.

A LEGOLCSÓBB ÉS LEGJOBB SZÓRAKOZÁS A JÓ KÖNYV. IRATKOZZON BE TEHÁT MÉG MA A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG KÖLCSÖNKÖNYVTÁRÁBA.

— Hírek a rendőrségről. Baranyai Péter monostorpályi lakos vasárnap a debreceni Nagyerdő mutatóványos sátrai között szórakozott és bement két fiatalkoru eselédleányval az egyik italméző sátrába is, ahol sok bort megittak. Fizetésre kerülvén a sor, megdöbbenve vette észre, hogy tárcájából ellop-ták a pénzt és csak néhány fillérje maradt. Az a gyanúja, hogy a két leány lopta meg, akikkel mulatott. — Bucsku Miklós nyírgeleci napszamos munkát keresni jött Debrecenbe és elaludt az embervásártéren. Reggel, mikor felébredt, riadtan vette észre, hogy ellop-ták 16 pengőjét. — Osváth Gyula cukrász kabát-lából ismeretlen tettes ellopott 80 pengőt. — Horváth Mária gyárimunkásleányt hétfőn reggel a Kürt ucca sarkán elütötte Németh István ácssegéd. A leányt a mentők a klinikára szállították. — Özv. Vass Mihályné debreceni asz-szonyt a Kálvin téren elgázolta egy autó. Kisebberüléseivel az autó beszállította a klinikára. A rendőrség a jelentések alapján a nyomozást megindította.

— A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG riportfelvételei megrendelhető Liener fotostudiójában, Piac ucca 34. szám. Hegedűs és Sándor-báz.

Szivbetegnek és érelmeszesedésben szenvedőknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata könnyű és pontos bélműködést biztosít. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a Ferenc József víz különösen agyvérzésre és guta-ütésre hajlamos idősebb embereknek kitűnő szolgálatot tesz. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Megszületett az angol gépkatona. Londonból jelentik: Az angol hadsereg a mechanizálás rövid szünetelése után könnyű gyalogsági tankokkal fog kísérletezni, amelyeket közle-harcra terveztek. Ez a Carden-Loyd-féle úgynevezett „tankette” gyorsjárású kis páncél-autó, melyben csak a vezető és egy géppuska-kezelő számára van hely. Két gyalogsági dan-dár minden zászlóalját egy tankette-szakasz-szal egészítik ki, melyhez egy autógépfegyver-osztal járul a tankettek fedezésére. A gépfegyverosztal valamivel nagyobb gépfegyver-tankból és hozzácsatolt pótkocsiból áll, utóbbiban pótlégyességgel. A tankette fenntartási költsége — beleértve a törlesztési hányadot — alacsonyabb egy gyalogos katona költségénél s már az eddigi tapasztalatok szerint is forradalmasítani fogja a gyalogsági támadásokat. Szakértők véleménye szerint ez lesz az első lépés a „gépkatona” megvalósítására felé.

— Az ácszakosztály választmánya 3-án, kedden délután 5 órakor az ipartestület helyisé-gében ülést tart, amely ülésre a választmányi tagok teljes száma és pontos megjelenését ez-uton kéri a szakosztály elnöksége. — Ácsmes-terek figyelme! A debreceni ipartestület ács-mesteri szakosztálya 3-án, kedden este hét óra-
kor az ipartestület kistanácstermében szakos-ztályi ülést tart. Az ülés fontos voltára tekint-tette, a tagok teljes száma és pontos megje-le-nését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

— A Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesü-letének otthonavatása. Az 1867 óta megszaki-tás nélkül és nagy eredménnyel működő Deb-receni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesü-lete szép ünneplés keretében nyitotta meg a Sas uccán, a volt Lókody-vendéglő helyén be-rendezett új helyiségeit. A felavató ünnepet a trianoni gyászos béke tizedik évfordulója alkalmából a gyilkos „béke” ellen való tiltako-zásával emelte az egyesület komoly nemzeti hangulatúvá! Az ünnepélyt a Debreceni Ke-reskedő Ifiak Dalköre nyitotta meg Szabados Béla: Nemzeti Hírszékgyűléssel, mit a feles Pálffy József karnagy lendületes vezetésével hatásosan adott elő. Ezután Kubinyi Béla egyesületi elnök megnyitó beszédében köszön-tötte a hatalmas termet zsufolásig betöltő közönséget, mely után ismét a Dalkör köve-tkezett dr. Horváth Akos: Csendülj dalom... művészi előadásával. Az ünnepi beszédet Nagy József tanár, az egyesület th. elnöke mondta, melyben hangulatos bevezetés után rámutatott Trianon borzalmaira, a hazánkat ért szörnyű veszteségekre. Majd arról szólt, hogy a nagymultu, nemzeti alapon álló egye-sület új, szép jövőt munkálni hivatott helyi-ségeit nem avathatja fel méltóbban, minthogy megnyitása alkalmából a gyilkos béke tizedik évfordulóján hangosan tiltakozik Trianon el-len, kifejezvéen, hogy e pusztító békébe nem nyugszunk bele, nem, nem, soha! A mélyen-járó hatású beszéd után a Dalkör a Hymnusz-szal zárta be a magasztos ünnepet.

— Az esti kereskedelmi szaktanfolyam viz-szálgata. A Kereskedőtársulat által fenntartott és miniszterileg engedélyezett esti keres-ke-delmi szaktanfolyamon a vizsgálatokat most tartották meg. A vizsgálat elnöke Ferenczy Károly, a tanfolyam tanulmányi tanácsának elnöke volt. A beiratkozott 35 tanuló közül csupán egy maradt ki és a tanfolyamot végig látogatta 34. Ezek közül egy katonai szolgál-tatra vonult be, a többi pedig vizsgálatra je-lentkezett. Irásbeli vizsgálatot tettek a tanu-lók a kettős könyvvitelből, a magyar keres-ke-delmi levelezésből, a kereskedelmi ismer-tekéből és levelezésből s a földrajz-írásismeret-ből. A vizsgálat eredménye: jelesen felelt meg 5 (15 százalék), jól 18 (55 százalék), elégsé-gesen 8 (24 százalék) és csak két tanuló (6 százalék) nem felelt meg 2-2 tárgyból. A vizsgálat eredménye tehát kiváló volt. Ennek megállapításánál nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy a vizsgálatot tevők (15 férfi és 18 nő) nagyobb része keres-ke-delmi alkalmazott volt, akik a napi farsztó munkáink után hetenként négyszer este 7-10 óráig jártak el a tanfolyam órára, hogy a ma-napság annyira szükséges elméleti tudásukat kiegészítsék és elmélyítsék. A tanfolyam ve-zetője nagy szult vet a gyakorlati élet kö-vetelményeire. Ezért a következő tanévtől kezdődőleg a gépirást is kötelező tárgyként fogja tanítani.

FEHÉRTÓI
temetkezési vállalkozó
DEGENFELD TÉR 4. SZ.

TEMETÉSE:
Bőr Rózsika életének 28-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 3-án délután 5 órakor lesz Kin-cseshegy ucca 14-ik számú háztól a ref. egy-ház szertartása szerint tartandó ima után a Várad uccai temetőbe.

— Magántisztviselők pünkösti kirándulása. Felkérjük mindazokat, akik Miskolc-Lillafü-redi pünkösti kirándulásunkon résztvenni szán-akoznak, hogy ebbeli szándékukat a MÁV Menetjegyirodában még a mai nap folyamán bejelenteni sziveskedjenek, mert különben elszállásolásukról nem gondoskodhatunk és így későbbi jelentkezéseket el sem fogadjatunk. A magántisztviselők turista csoportja.

KÁVÉHAZBAN
ÉTTEREMBEN
CUKRÁSZDÁBAN
BORBÉLYNÁL
FÜGGETLEN UJSÁG-OT

— A Nyugat június 1-i száma, mely külön műmelékletlen adja Rudnay Gyula két pompás rézkarcát, a következő gazdag tartalommal jelen meg: Babits Mihály képe-
se; Móricz Zsigmond cikke, melyben „Szentiványi kuria” címen a szlovenszói magyar írók tömörüléséről ír; Nyirő Jó-zsef (Kolozsvár) „Gyónom a mindenható Iste-nek” c. novellája; Oláh Gábor, Imecs Béla, Forbáth Imre versei; Reichard Piroksa „Kis lányok és nagy lányok” c. elbeszélése; líf. Nagy Endre tanulmánya a „Német-francia Erosról”; Barta János tanulmánya a mai ma-gyar társadalom rétegződéséről Weis István könyve kapcsán. Ezenkívül 20 cikk magyar és német irodalmi aktualitásokról, színházi és képzőművészeti eseményekről. E számban kezdi meg Móricz Zsigmond „A nagy fejedem” c. regényének második kötetét. A szám ára 2 pengő. Negyedévi előfizetés 10 pengő. Kiadóhivatal: V. Vilmos császár ut. 34. Tele-
fon: Aut. 165-85.

— Tidőbetegségek eredményes gyógykeze-lése az Erdei Udúlobban, Budakeszi, Erkel ucca 24. Olcsó árak. Felvilágosítás, prospektus, Budapest, V., Pannónia u. 22., földszint 4. Tele-
fon: A. 136-39.

— Dr. Roth Miksa nőorvos rendelőjét Arany János ucca 21. szám alá helyezte át. Telefon 247.

— Dr. Ungár Ferenc ügyvéd irodáját Rá-kosi Jenő ucca (volt Király ucca) 2. szám, I. emelet alá helyezte át.

— Megnyitott az újonnan berendezett orth. kóser Kiss étterem, Piac ucca 83. Pontos, szolid kiszolgálás. Lakodalmi, alkalmi szer-vizozást olcsón vállalok.

— A Debreceni Független Ujság elő-fizetői és példányonként vásárlói jelentős kedvezményrel használhatják a Debreceni Független Ujság Kölcsönkönyvtárát.

Anyakönyvi hírek

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 2-án a következő bejelentések történtek:

ELJEGYZÉSEK:
Deák András—Pénzes Piroksa, Nagy Lajos —Szabó Borbála, Zsigmond István—Lévai Ilona.

SZÜLETÉSEK:
Tanka Sándor fm., leány, Julia; Dobi Sándor gazdálkodó, fiu, Géza; Dudás Károly pék. lány, Magda; Kavaszak Imre mérészor, leány, Irén; Rózsá János gazda, leány Irén; Szilá-gyi József gazdálkodó, fiu, Sándor; Szabó Fe-renc fm., fiu István; 2 halva születés és 1 tör-vénytelen újszülött.

HALÁLOZÁSOK:
Boda Dezső ref. 21 éves Miskolc; Lakatos Mátyás r. kath. 6 hónapos, Téglavető 204; Kaszás Jánosné ref. 70 éves, Haláp 141; Sarkadi Istvánné ref. 81 éves, Szepesi u. 68; Szabó Gábor ref., 84 éves, Rákóczi u. 6; Szép-laki Ferenc ref., 3 hónapos, Fancsika 54; Vigh Kálmán ref., 26 éves, Lehel ucca 14; Szalontai Béla ref., 26 napos, Bálint Pap u. 9; Hodász György g. kath. 63 éves, Kishe-gyési ut. 40; Károlyi Margit ref., 3 hónapos, Püspök-ladány; özv. Szűcs Istvánné ref. 82 éves, Hatvan u. 62; Bőr Rózsika ref., 28 éves, Kincseshegy u. 14.

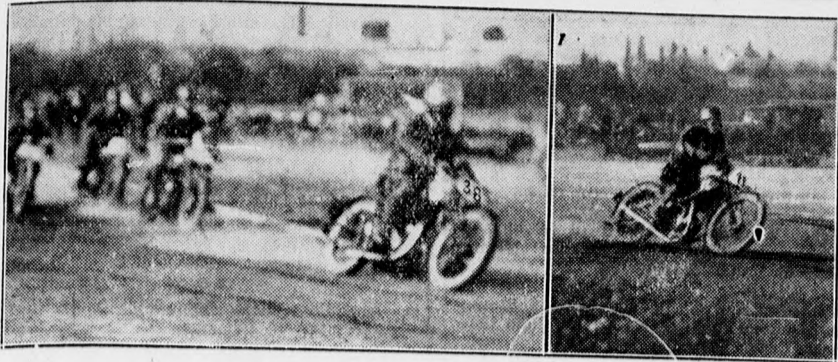
Balról: Motor...

— Kényes Bagarollal Ká...
— MIELŐ...
— NÉLKÜL TE...
— ANGOL AR...
— TEMPLOMB...
— Molykár...
— SZINE...
— KIFOGASTA...
— KELMEFEST...
— SZENT ANN...

A háboru ut...
kadens férfi...
boru alatti álta...
hatásaként jeler...
mán egyre jobb...
fejzése felé fe...
gasan derékba...
irányzat legjel...
jesen eltűnt és...
a sporttipus...
söffortipus vál...
Az ideji nyárr...
irányzat. Széles...
póji, nem tulzo...
nyoket alakított...
és az egész fér...
sulyozza a dolg...
tes testszerkez...
Az itt bemu...
sűrűve látjuk...
ruhadarabjait. A...
alább is megje...
nek a szürkés és...
uccai és alkalm...
csikos szövete...
ruha többnyire...
diszkrét tónusu...
ret hódít az éle...
„tweet”, ami az...
a most divatos...
is azonos. Enne...
„Sportex”, amel...
és amelyet éppe...
utánoznak is. A...
divatjában fősz...
zakkó és a szürk...
alapon szines...
szák. A fehér...
csak a teniszsp...
A felöltök egy...
sima, esetleg ut...
Főjellemvonásuk...
kelendők városi...
vizhatlan lódenk...
A zakkó lehet...
tesen az egyhor...
és ez készülhet...
gyes vagy csapo...
két gombra gon...

Uszodajegy...
a pénztárnál...
N a

Balról: Motorosok verseny közben. Elöl Medgyessy Zoltán fővárosi versenyző. — Jobbról: Hóra Nándor Debrecen bajnokságáért versenyez.

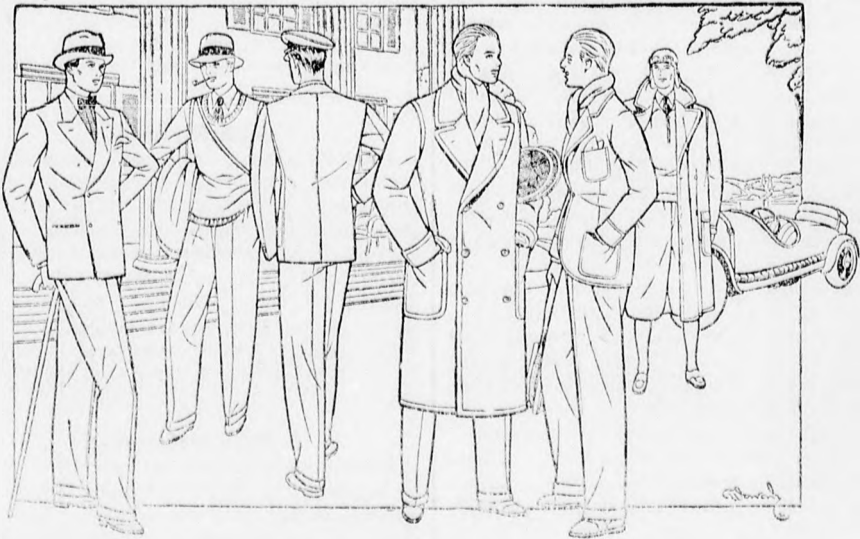
— Kényes cipőjét ápolja Eggü vagy Bagarollal Kántor Ernő és Társától.
— MIELŐTT SZÖVETET VÁSÁROL, VÉTELKÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL TEKINTSE MEG VALÓDI ANGOL ARUMAT. KUPFER, KIS-TEMPLOMBAZÁR.
 — Molykár ellen legolcsóbban véd Végő szőcsruház, Debrecen, Piac ucca 4.
— SZINEHAGYOTT RUHÁKAT KIFOGÁSTALANUL FEST KONCZ KELMEFESTŐ, PÉTERFIA UCCA 30., SZENT ANNA U. 2., PIAC UCCA 16.

— Vítárius Sándornai Ferenc József ut 16. Eredeti Warner melltartók, Princsesszűzők 18 P-től, Warner csipőszorítók 10 P-től. Fűzők, melltartók mérték után is készülnek, a közönség kényelmére külön próbaszobák s női kiszolgálás rendelkezésre áll. Warner fűzők gyári lerakata. Kérem kirakataimat megtekinteni.
 — Kűnlevősegeinek inkasszállását, ugy helybelit, mint vidékit, szerény feltételek mellett elvállalja az Incassant hitelvédő intézet debreceni fiókja, Piac ucca 44.

1930: nyári férfidivat

A háboru utáni idők félreérthetetlenül dekadens férfidivatja, amely kétségtelenül a háboru alatti általános egyenruhavesztés visszahatásaként jelentkezett, az elmúlt évek folyamán egyre jobban az igazán férfias formák kifejezése felé fejlődött. A szűk, erősen és magasan derékbaszabott zakkó, amely az elmúlt irányzat legjellegzetesebb jelensége volt, teljesen eltűnt és az amerikai típus, a filmtípus, a sporttípus, vagy közkeletien szólva: a soffitípus vált a férfiföltözők modelljévé.
 Az idei nyárra teljesebb formálódott ez az irányzat. Szélesvállú, bómellű, kissé ivelt csipőjű, nem tulzolt, de kényelmes nadrágu öltönyöket alakítottak a divatrajzolók és szabók és az egész férfiföltözőkés aláhuzottan hangsúlyozza a dolgozó és sportoló férfi jellegzetes testszerkezetét.
 Az itt bemutatott néhány képen mintegy sürítve látjuk a koranyár legvალogatottabb ruhadarabjait. A szövetekről annyit kell legelőbb is megjegyezni, hogy legerősebben mennek a szürkés és barnás árnyalatok és míg az uccai és alkalmibb jellegű ruhák kifejezetten csikos szövetekből készülnek, addig a sportruha többnyire kockás anyag. A finom, diszkrét tónusú kammarnakon kívül nagy teret hódít az éles tapintású, cernázott fonalú „tweed”, ami azonban régebbi keletű elnevezés a most divatos női ruhakelménél és azzal nem is azonos. Ennek legtípusosabb képviselője a „Sportex”, amely nem kopik, nem fényesedik és amelyet éppen kedveltségénél fogva erősen utánoznak is. A külön kabátok és nadrágok divatjában főszerepet az egyszínű flanelszerű zakkó és a szürke vagy drapp, továbbá a fehér alapon színes csikozású oxford nadrágok játszik. A fehér „porcellán”-nadrág jóformán csak a teniszpályára szorult.
 A felöltők egy vagy kétsorosak és egészen sima, esetleg utra: kockás anyagból készülnek. Főjellemvonásuk a kényelmes bőség. Nagyon kelendők városi hordásra a valódi, könnyű, vízhatlan lódenkabátok.
 A zakkó lehet egy vagy kétsoros, természetesen az egysoros mindig könnyedebb hatású és ez készülhet két vagy három gombra, hegyes vagy csapott fazonnal. A kétsoros zakkó két gombra gombolódik, de esetleg egy har-

madik gombpár is díszítheti a mellét. A sportzerű zakkókat többnyire feltűzött zsebvel varrják, de a hát nem mindig díszített, hanem inkább sima. Általános tulajdonsága azonban mindenik zakkónak a széles egyenes váll, bő, az ujjak bevarrásánál visszaboruló hát és a derékvonalon alig valamivel felül kiképzett enyhe karcsúság, amely azonban sosem fekszik a testre. A nadrágot, mint már említettem, jó magasra szabva, alul mérsékeltlen — 44—50 centiméter — bőven hordják, órázsebbel, szíjjáráttal és olyan hosszban, hogy a cipőt elérje. Nincs csunyább valami, mint egy bő alju nadrág, mely nem éri a cipőt, hanem a levegőben lóg, libog, lobog, mint valami sleges szoknya. Mellényről sok szó nem eshet. Ez a ruhadarab, különösen tavasszal, egyre veszt jelentőségéből, hordása hangsúlyozott, korrekció öltözködést jelent ugyan, bizonyos konzervatív akcentus, de bizony egyre inkább pótolja hűvösben az ujjas vagy ujjatlan, lágykötésű pullover tavasszal is. Hébe-hóba, mint az elegancia kiegészítője, feltűnik a színes divatmelény, de ahogy kisért a nap, a mellény eltűnik és a férfiföltözők nyílt és fontos kiegészítőjévé válik a ruha jellegéhez és színéhez hangolt ing.
 A nyári férfidivat — ezt csak nálunk ismerik el nehezen — célszerűség és kellemesség szempontjából egyaránt az oxford.
 Az oxfording porózus, levegőáteresztő, nem izzad melegben benne az ember, puha és simulékony. Különös, hogy nálunk inkább téli ingnek tartják, mert laza szövésénél fogva vastagabb fogású. Az oxford, vagy testvére, a panamaing igen divatos sajátmintás fehérben és színesben egyaránt. A finom, sima oxfordok különösen sportra alkalmasak, rávarrott egygombos gallérral, mely mindinkább pótolja az olcsóbb panamából készült apacsinget. Természetesen nem vesztett jelentőségéből a popelin és zefir sem, amely jellegzetes fényénél és könnyedségénél fogva ma is igen kedvelt. Az ingeket hordják kemény és felkemény fehér gallérral, de napról-napra igen teret hódít a praktikus és jól megválasztott mintánál igen izéles színes gallér az ing anyagából készíttve. A gallérok időszerű formája az alacsony, de elől hosszú amerikai fazon, különböző válto-

zatokban és arányokban.
 Az idei férfinyakkendő pompázatosan széles és hosszú és ugyszólván felében csikos, felében aprómintás és az egész könnyű nyári anyagok gyakran pettyesek. Finom, de erős pasztell-színek mellett a kékes, barnás és vöröses árnyalatok az uralkodók. A nehezebb selymekben leginkább a széles szövésű, míg krepedésben és fulardban a simább, vagy legfeljebb fényhatásos anyagokat keresik. De fontos megjegyezni azt, hogy a nyakkendők boga semmi esetre sem kicsiny, összekintott, hanem az egész öltözködés, a gallérforma jellegének megfelelően, nagy, laza csomóba fogott. A csokornyakkendőben erősen kedvelik a pettyes mintákat. Sporthoz gyakori az olcsó angol színes makóanyagból készült nyakkendő.

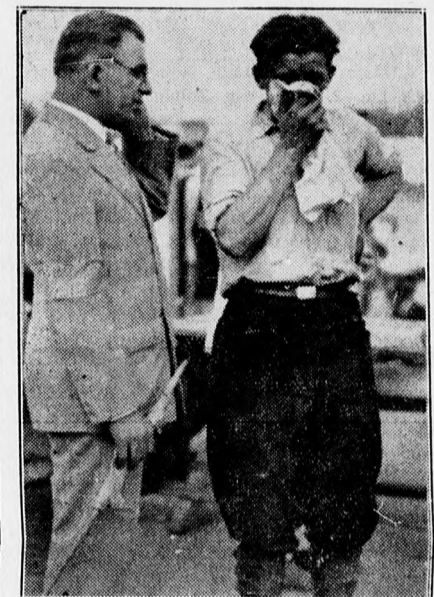
Tennishez gyakran nyakkendő nélkül hordják a pórusos szövétű, félujjas „Dr. Lahmann-féle” inget, amely olcsó áránál, higiénikus jellegénél fogva minden sporthoz és sok más célra igen keresett.
 Kalapokban főleg a könnyű gyapju és nyulszőr etűi formák, keskeny posztó- vagy selyemszalaggal szorítják ki teljesen a szalmát. Szürke és a drapp minden változata a leggyakoribb és számos esetben a zöld. Az egyéb erős színes anyagokkal ritkábban lehet találkozni.
 A nyár dereka talán még hoz egy és más változást a férfidivatban éppen a praktikus cél irányában. Ha mód lesz rá és nyár is lesz hozzá, azokra majd még visszatérek.
 Békés István.

A Tiszántuli Automobil Club vasárnapi motorkerékpárversenye szépen sikerült

A Debrecen bajnokságáért kiírt verseny győztese Hóra Nándor budapesti versenyző lett.

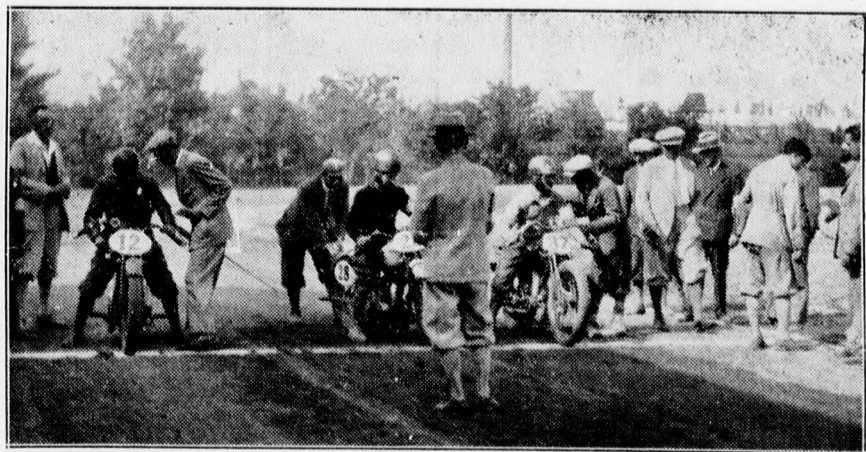
Vasárnap délután a Diószegi uti sporttelepen tartotta meg országos motorversenyét a TTAC. Nagy közönség gyűlt össze és figyelemmel nézte a versenyzők vesztélyes küzdelmét. Az elért eredmények kielégítőek és a versenyzők szép küzdelmeket vívtak. Az bizonyos, hogy azok, akik végignézték a vasárnapi motorversenyt, állandó látogatói lesznek a következő versenyeknek is. A verseny az első perctől kezdve izgalmas, érdekfeszítő volt. Szerencsére súlyosabb sérüléssel járó bukás nem történt, kisebb sérülés is csak egy volt. A miskolcjak kitérő versenyzője, Buzinkay Pál sérült, könnyen. A Debrecen bajnokságáért induló hat motoros nem startolt szabályszerűen és egy kör lefutása után a starter leintette őket. A gyors leékezés következtében három motor összeszaladt. Hóra és Buzinkay felborultak. Buzinkay, aki Hórának kemény ellenfele lett volna, nem tudott indulni a versenyen. Nagyon szerencsés zuhanása volt Adorján Domokos nyíregyházi versenyzőnek, aki a 350-es főversenyben indulva motorjával zuhant a kanyar után és magas ívben röppölt ki a nyeregéből. A bukósíks megvédte a fejét és talpraugorva felállította gépét és tovább indult. Bravuros vezetéssel, dacára a zuhanás okozta idővesztésének, második lett. A debreceni versenyzők közül Schadek Zoltán teremtett vesztélyes helyzetet. A kanyarban szélesen vette a fordulót és magával rántotta a hatalmas, védő szalmaszakók egyikét. A zsák szerencsére nem a motorra zuhant, így baja nem történt. A verseny megrendezése a tavalyi rendezéshez képest javult és gyorsabban perogtek le a versenyszámok. Részletes eredmények a következők:

Hóra Nándor a bajnokság megnyerése után arcáról törli a sáros verejtéket.

350-es motorok versenyé kezdők részére. Négyezer méteren.
 1. Kustos Jenő TTAC, 5.25 perc, átlagsebesség: 47.7 km. 2. Bart Gyula NyKISE, 5.26 perc, átlagsebesség: 44.6 km. A harmadik induló Puszkás Jenő géphiba miatt feladta a versenyt.
250-es motorok főversenye. Nyolcezer méteren.
 1. Kersay József TTAC, 9.51 perc, átlagsebesség: 49 km. 2. Koltay Ferenc BEMAC, 10.23

perc, átlagsebesség: 47 km. Rátky Ede BEMAC és Hóra Nándor BSE géphiba miatt feladták a versenyt.
500-as motorok versenyé, kezdők részére. Négyezer métere.
 1. Réder György TTAC, 5.25 perc. Átlagsebesség 44.7 km. Mercsik Lajos TTAC, Szekeres Gyula TTAC, Bokor Pál NyKISE feladták a versenyt.
500-as motorok főversenye. Nyolcezer méteren.
 1. Hóra Nándor BSE, 9.30 perc, átlagsebesség: 51 km. 2. Buzinkay Pál BEMAC, 9.32 perc, átlagsebesség: 50.8 km. 3. Medgyessy Zoltán 10 perc, átlagsebesség 48 km. 4. Waldner Adolf BEMAC, 10.4 perc, átlagsebesség: 47.5 km. Ennél a versenynél nagyon szépen alakult a küzdelem Hóra és Buzinkay között.

Motorosok a startnál.

A Margit strandfürdő megnyílt!

Uszodajegy a pénztárnál **60 fillér** ■ Villamoson az oda- és visszautazással együtt **80 fillér** ■ Gyermek uszodajegy **30 fillér**

Nagyon kedvezményes időny, havi és családi bérletek válthatók.

Mozgókínházaak műsora:

APOLLÓ.
Telefon: 7-62.

Szerdán és csütörtökön
rendkívüli előadások:
„Menj orovshoz”,
az Ufa nemi felvilágosító filmje.

URANIA.
Telefon: 12-51.
Ma 7 és 9-kor:

1. Világhíradó.
2. A falábú menyasszony. (Amerikai burleszk.)
3. Ha megfújják a trombitát. (Hazafias énekes, táncos mozi-székcs.) Főszereplők: Császár Teri, Tercsányi Vikki, Szántó János, Mikó László, Repkay Béla.

VIGSZINHAZ.
Telefon: 14-71.

Ma 6 és 9-kor teljes hangos műsor.

1. Fehér Arnyak. (A Metro 12 felvonásos hangos drámája.) Főszerepekben: Monte Blue és Raquel Torres.
2. Végzet. Greta Garbo első hangos filmje. A főszerepekben: Greta Garbo, John Gilbert, Lewis Stone.
- 3 óras műsor, az előadások folytatóságok. Szerdán délután 3-kor ifjúsági előadás olcsó helyárrakkal.

A híres fővárosi versenyző csak az utolsó körnél tudta néhány méterrel előzni Buzinkayt, aki ragyogó formát áruelt.

350-es motorok főverseny. Nyolcezer méteren.

1. Batta Béla NyKISE. 9.55 perc, átlagsebesség: 48.5 km. 2. Adorján Domokos NyKISE. 10.37 perc, átlagsebesség: 47.2 km. Schadek Zoltán TTAC és Meizenfeld Pál BEMAC géphiba miatt feladták a versenyt.

Debrecen bajnokságáért kürt verseny 12.000 méteren.

1. Hóra Nándor 14.40 perc, átlagsebesség 49.3 km. 2. Meggyesy Zoltán 14.43 perc. 3. Schadek Zoltán 15.3 perc. 4. Karsay József 15.32 perc. 5. Waldner Adolf 16.24 perc.

A versenyek lefutása után este az Angol Királynő különtermében nagy vacsora volt, melyen kiosztották a díjakat. A vidéki és fővárosi versenyzők és vendégek vasárnap délelőtt a Bundaasztalnál foglaltak helyet s nem győzték dícsérni a jó magyaros kosztion kívül a Bunda szépségeit.

szág legkiválóbb és legmulatságosabb komikáját, Rajna Alicet, a Terézkerületi Szinpad népszerű művésznőjét hozza magával, akivel együttesen játssza el Nóti Károly, Szentes Béla, Vadnai László, Lőrincz Miklós és László Miklós mulatságosabb mulatságosabb bohózatának főszerepét. Kifogyhatatlan nevetés és kacagás kíséri állandóan játékaikat, egy-egy szavukra, egy-egy szemjétekkre, mint a rákétá, úgy robban ki a nézőtérre a kacagás. — Ha Salamon Béla valaha is melegezt várta volna a közönség ajkára, úgy az most el fog halványulni az idejéhez képest.

Külön-külön személyileg is biztosítják az est sikerét a Terézkerületi Szinpad népszerű gárdájának művészei: Lengyel Gizi, Götz Erzsi, Komlós Vilmos, Várnai László és Tallián László, akik jobbnál-jobb szerepeket játszanak. Rengeteg bohózat, tréfa, móka, politikai perszifláz, konferansz, szatíra szerepel a műsorban, melynek sikerét biztosan zúfolt ház közönsége fogja zajos tapsaival jutalmazni. Jegyekről ajánlatos elővetelben a színházi pénztárnál gondoskodni.

Nem állítottak be Bocskay játékost a hollandok ellen szereplő magyar válogatottba

Budapest, június 2. A hollandi válogatott ellen szereplő magyar válogatott összeállítása a következő:

Aknai (Ujpest) — Mándi (Hungária), Fogoly III. (Ujpest) — Lyka (III. ker.), Bukovai, Berkessi (Ferencváros) — Drössler (III. ker.), Takács II., Turay, Toldi, Kohut (Ferencváros). Tartalékok: Fehér, Dudás, Volentik, Avar.

Hármas magyar siker az osztrákok ellen.

Vasárnap három fronton csapott össze az osztrák és magyar futball. Budapesten a két szomszéd ország legelső garitúrája találkozott és általános meglepetésre a magyar csapat biztos győzelmet aratott. Már az 5. percben megszerezte a magyar együttes a vezetést Kohut bombájából és az egész félidő folyamán a magyar támadósor akciói domináltak. Az osztrák védelem kiválósgának köszönhető csak, hogy több magyar gól nem esett. A II. félidőben Bukovai megsérült, Turay centerhalálra vonult vissza, de csonkán is a magyar csapat maradt frontban és Turay remek lövése hálót ért. Az osztrákok az utolsó percben kétes körülmények között szereztek egyetlen góljukat. Végeredményben tehát a magyar csapat 2:1 (1:0) arányban győzött.

A magyar csapatban Toldy és Turay voltak a legjobbak, de általában megfélel mindenki. Vince azonban csak egy félidőre játszott jól, a második félidőben erősen visszaesett és a csapat leggyengébb embere lett. Ez különben általános betegség a Bocskay legtöbb játékosánál: nincs megfelelő kondíció.

Bécsben városközi, Bécs—Budapest mérkőzés volt egyidejűleg. A magyarok itt is megállták helyüket, bár a Bocskay csatárai Markos kivételével nem tudták megismételni szombati játékaikat. Eredmény 2:2 (2:1) volt, miután az osztrákok a II. félidőben fölénybe kerültek, egy 11-est is hibáztak és csak Acht kapus csodás védései akadályozták meg győzelmeiket. A gólok sorrendben Langer, Drössler, Szedelesik és Stern lötték. Döntetlen lévén az eredmény, sorsolással kellett volna eldönteni a négyes torna győztesének kitűzött serleg sorsát, az osztrákok azonban Meisl gavielőres gesztusával lemondtak a magyarok javára.

Budapesten volt a harmadik osztrák-magyar összecsapás is az amatőr válogatottak között az amatőr Európa Kupáért. Itt is a magyarok

győztek, döntő fölényben játszva mindkét félidőben. Eredmény 2:1 (0:1) a magyarok javára.

Az Attila otthonában veszítette el az első csatát a Vasas ellen.

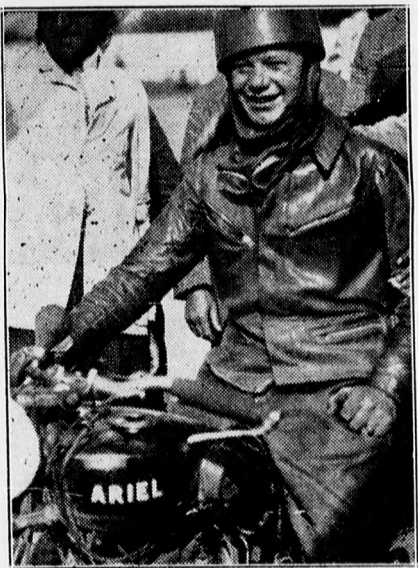
A miskolci csapat vezetőségének hallépe, az Ujpest elleni mérkőzés pályaválasztó jogának eladása igen komoly helyzetbe sodorta az Attilát. Vasárnap a Vasas elleni első osztályozót elvesztette, pedig a miskolci környezet nagy előnyt jelentett számára. A Vasas nyugodt játékaának köszönhető sikerét, amely egyetlen gólból jutott kifejezésre az első félidőben. Az Attila idegességében állandóan forgatta csapatát s így eredményt nem érhetett el. Mérkőzés közben a közönség élénken tüntetett a vezetőség ellen.

A debreceni amatőr csapatok szomorú vasárnapja.

Bomba programot állítottak össze vasárnapra a debreceni amatőr csapatok. Három mérkőzést rendeztek a DEAC nagyterdei sporttelepén, ahol ez alkalomból telt tribün és nézőtér jelezte, hogy az amatőr sportnak is van még közönsége. A debreceni csapatok azonban erkölcsi sikerekkel nem tudták meghátralni a rendkívüli érdeklődést és az utolsó bajnoki pontokat átengedték a vidékieknek.

A legkínosabban hatott a DKASE veresége, amely kissé korai volt egy bajnokesapat számára. Tavaszki gyenge formájára ez a vereség tette fel a koronát, erőszakos játékmódora pedig kevés szimpátiát tudott kiváltani még a debreceni közönségtől is. A mérkőzés tulnyomórészen a DKASE fölényét mutatta, de hallórsza kivételével valamennyi csapatrésze határozatlan a döntő pillanatokban. Ellenfele, a Ny. KISE sokkal kártartóbb és okosabb játékaival határozottan rászolgált a sikerre. Félidőben 2:2 volt az eredmény, majd szünet után a DKASE hosszú ideig fölényben volt, de nem tudta kihasználni helyzeteit és finisben teljesen összeroppanva, kénytelen volt átengedni a győzelmet a NyKISE-nek. Végeredmény 4:2 (2:2) a NyKISE javára, amely csak gyengébb gólarányával foglalta el a tabellán a második helyet a DKASE mögött.

Előzőben a KSE 1:0 (0:0) arányban győzött a gólképtelen DEAC ellen, míg a DVSC a Törekvés kombinált csapatával 1:1 (0:1) arányban döntetlenül végzett vasutas bajnoki mérkőzés keretében.

Karsay József debreceni versenyző, aki első lett a 250-es motorok versenyében.

•SZÍNHÁZ•MOZI• •HANGVERSENY•

MOSOR:

KEDD: Vén gazember. Vigjáték. Tisztviselőest.

SZERDA: Nincs előadás.

CSÜTÖRTÖK: Az ezüst páncél. Vigjáték.

PÉNTEK: Az ezüst páncél. Vigjáték. A prózai együttes bucsuja.

SZOMBAT: Salamon Béla és társulata vendégjátéka.

VASÁRNAP: Salamon Béla és társulata vendégjátéka.

HÉTFŐ: Salamon Béla és társulata vendégjátéka.

A SZÍNHÁZI IRODA HIRD

Ma, kedden este tisztviselő-est a színházban! Vén gazember László Gyulával a főszerepben, 50% kedvezmény minden tisztviselőnek! Csütörtökön és pénteken a Nemzeti Színház szenzációs premierje: Ezüst páncél! Siessen jegyét biztosítani. 7-én, 8-án és 9-én Salamon!

A Terézkerületi Szinpad vendégjátéka Salamon Béla és Rajna Alice felléptével. Ami ötlet, sziporkázó szellemesség, jókedv és humor a magyar kabaréirodalomban ez évben megjelent, mind helyet talál Salamon Béla idejé vendégzereplésének műsorában. Különösen érdekes, hogy az idén partnerének az or-

Kardokat, bajneteket,
autó és bármilyen al-
katrészeket szépen és
olcsón

NIKKELEZ Földvári
csak Széchenyi u. 55.
Tel. 168.

A DTE Nagykállóba 18 perc utánjátszására utazott át, miután az őszi találkozás félbeszakadt, 4:3 arányban vezetve ekkor a DTE. Most azonban a kék-sárgák nem tudtak kiállni csak 7 emberrel, még a csapatkapitány Kalmár is cserbehagyta társait.

Igy aztán a NSE 18 perc alatt 2 gólt lőtt és megnyert egy már elvesztett mérkőzést. Szóval a DTE-nek, hogy az utánjátszást követően barátságos mérkőzést játszott a NSE-vel és 3:3 arányban döntetlenül ért el.

Magyar atléták szenzációs győzelme Berlinben.

A Budapest—Berlin V. városközi atlétikai mérkőzés 56:41 arányban Budapest atlétáinak fényes győzelmét hozta. Az atlétikai verseny óriási hőségben, közel hétezer érdeklődő jelenlétében folyt le a SC Charlottenburg sportpályáján. A verseny részletes eredménye egyébként a következő:

100 méteres síkfutás: 1. Raggambí 10.9 mp. 2. Solt 11.0 mp. 3. Kurtz 11.1 mp. 4. Schlösske II. — 400 méteres síkfutás: 1. Barai 49 mp. 2. Sugár 49.4 mp. 3. Schmidt 50.8 mp. 4. Dantz. — 800 méteres síkfutás: 1. Schwerdtfeger 1657.2 mp. 2. dr. Merkel 1:59.0 mp. 3. Zsitvay 2:02.0 mp. 4. Szabó. — 1500 méteres síkfutás: 1. Szabó 4:03.4 mp. 2. Wichmann 4:06.0 mp. 3. Gyulai 4:09.0 mp. 4. Buhk. — 5000 méteres síkfutás: 1. Kohn 15:37.4 mp. 2. Göhr 15:40.9 mp. 3. Szabó 15:46.0 mp. 4. Cser. — 4x100 méteres staféta: 1. Budapest (Nagy, Paku, Solt, Raggambí) 42.8 mp. 2. Berlin (Liersch, Kurtz, Nathan, Schlösske II.) 42.9 mp. — 110 méteres gátfutás: 1. Peschetsnik 15.9 mp. 2. Trossbach 16.0 mp. 3. Kovács. 4. Jahn. — Távolugrás: 1. Meier 704 cm. 2. Balogh 700 cm. 3. Schlösske I. 684 cm. 4. Goda 637 cm. — Magasugrás: 1. Késmárki 185 cm. 2. Ladewig és Orban holtversenyben 181 cm. 4. Betz 175 cm. — Diszkoszvetés: 1. Marvalits 46.47 m. 2. Donogán 45.45 m. 3. Hahnchen 41.40 m. 4. Eberle 37.54 m. — Súlydobás: 1. Darányi 14.89 m. 2. Kiss 13.82 m. 3. Hahnchen 13.28 m. 4. Eberle 12.63 m.

Nyírábrány—Nyírácsd 3:2 (3:1). A két rivális közeg futballcsapatát kemény küzdelmet vívtak, amely a Nyírábrányi Toldi SK győzelmével végződött. A mérkőzést Kálnai István (Nyíradony) korrektil vezette.

KÖZGAZDASÁG

Ellentétes áralakulás a gabonapiacra.

Budapest, június 2. A készárúvásáron a buza 40, a tengeri 10, a rozs 20, a zab pedig 25 fillérrel drágább a jobb vételkúdy következtében és azzal kapcsolatban, hogy a raktárkészletek megcsappanása miatt az állomásokon lévő áru iránt növekedni kezd a kereslet. Általában azonban egyenlőtlen volt ma a határidőpiac iránzata. A júniusi buza ugyanis 14 fillérrel drágább volt zárlatkor mint szombaton, az októberi buza ellenben 16 fillérrel olcsóbbodott és lanyhább volt körülbelül 10 fillérrel az októberi rozs is.

A készárúvétel hivatalos árjegyzéke: Buza: tiszai 77 kg 23.40—23.65, 78 kg 23.70—23.95, 79 kg 24.00—24.25, 80 kg 24.15—24.40, tiszai 77 kg 22.55—23.20, 78 kg 22.75—23.35, 79 kg 22.90—23.75, 80 kg 23.10—23.85. Róz: pesti, 11.90—12.20, egyéb rozs 11.90—12.20, tak. árpa I. 14.50—14.75, tak. árpa II. 13.75—14.25, egyéb sörárpa 16.00—17.50, köles 10.00—11.00, tiszai tengeri 11.85—11.90, egyéb tengeri 11.85—12.00, zab I. 13.00—13.40, zab II. 12.50—12.75, korpá 7.80—8.00, lucernamag 120—140, lóheremag arankás 80—90.

Valutárfolyamok.

Budapest, június 2. Pénznemek: Angol font 27.75—27.90, Belga frank 79.60—80.00, Csek korona 16.89—16.99, Dán korona 152.60—153.27, Dinár 10.00—10.08, Dollár 569.—, 571.—, Francia frank 22.30—22.60, Hollandi forint 229.60—230.60, Lengyel zloty 63.95—64.25, Lei 3.36—3.40, Léva 4.11—4.17, Lira 29.70—30.—, Német márka 136.20—136.80, Norvég korona 152.65—153.25, Osztrák schilling 80.50—80.90, Svájci frank 110.35—110.85, Svéd korona 153.05—153.65.

A mai állatvásárok.

Budapest, június 2. A mai vágómarha vásárra felhajtottak 200 darab vágómarhát. Ökör legjobb minőség 100—106, közepes 76—96, gyenge 82—74, bika legjobb minőség 100—115, közepes 90—100, gyenge 80—88, tehén legjobb minőség 88—105, közepes 68—86, gyenge 50—66, növedék marha 72—96, kicsontozni való marha 46—56. Lányha iránzat mellett az árak változatlanok. A felhajtás lentl anyaga gyenge minőségű volt.

A mai ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 7500 sertést. Elkelt elősúlyban kilogrammonként könnyű sertés 116—124, közepes 124—126, nehéz 126—130. A vásár vontatott iránzata volt.

Hird

A DEBRECENI MEZŐGAZDASÁGI SZÖVETSÉG

mint az O. K. I. elnökének telj. adomán.

áru

mely foglal

vas-, ház

gazdasági

igen előny

boltber

el

Az üzlet

Értekezhetni lehet

zeti elnök urnál

R

KE

Budapest, 9.15:

dik: Antalffy László

Rajnoza Klára (ér

is). Zongorán kísé

11.15: A m. kir.

nak hangversenye

korzó kávéház ter

Ferenc karnagy.

1: Pontos időjel

jelentés.

2.30: Hírek, élel

3: Piaci árak és

3.30: Történelmi

mody Pál. Közre

mody Pál, Diamar

Ilosvay Gusztáv, b

bike, Talabér Laci

iskola énekkara Kó

tétel.

4.45: Pontos idő

jelentés, hírek.

5: Fábry Frigyes

védelem és vizjelző

5.30: Eugen Stepa

nak hangversenye.

6.30: Francia ny

7.30: Magyar ny

gatás Hubay Jenő

szini közvetítést Gy

rendezője vezeti.

8: A m. kir. Ors

keinek előadása a

deti vigjáték 3 fel

Ede.

Utána kb. 10.30:

jelentés. Majd deb

zenekarának hangv

•••••

VERSENY

HIRD

Debrecen sz. kir.

lag—Dombos-tanyár

cselédház építésénél

ves, elhelyező: II. E

Tetőfő: V. Bádó

mázoló és üveges r

nyilvános versenytá

Ajánlat a város á

ségvetési úrlapon,

az egységárlaknak s

kiírásúll teendő és

akára együttesen, va

külön-külön csak a

fognak figyelembe v

Az előirt okmány

szérien kiállított és

lezárt borítékban 19

11 óráig a közigazg

tandók be, vagy oly

hogy az ajánlat a

hivatalhoz beérkezze

hogy „Ajánlat a Pa

sítendő nyolclakos

átállati összes

natpénznek előzetes

történet befizetését i

lathoz csatolandó.

Az előbb megnev

összes ajánlatok ug

városháza tanácster

nak fel, amely eljár

azok képviselői jeler

Ajánlattevők aján

sig maradnak kötele

Ajánlati úrlapokat

részletes feltételeket

vők Debrecen sz. ki

lyának, rendőrségi

en. 109. sz. szobájá

pengő, összmunkára

szerezhetik.

A tervek ugyancs

A város fentartja

bérezett ajánlatok

ajánlati árakra, szab

munkánál többet, va

sen, vagy amennyi

ményét kielégítőnek

nos, vagy korlátolt

Hirdetmény.

A DEBRECEN ÉS VIDÉKE MEZŐGAZDÁINK HITELSZÖVETKEZETE

mint az O. K. H. tagja (Csapó ucca 15. szám) tulajdonánál képező jól bevezetett

ÁRUÜZLET,

mely foglalkozott mindenféle vas-, háztartási és mezőgazdasági cikkek árusításával, igen előnyös feltételek mellett, boltberendezéssel együtt

eladó.

Az üzlet azonnal átvehető. Értekezhetni lehet Jóna István hitelszövetkezeti elnök úrnál Debrecen, Kossuth ucca 54. Az igazgatóság.

RADIO

KEDD, június 3.
 Budapest. 9.15: Hangverseny. Közreműködik: Antalffy László (félkezu zongoraművész), Rajnoga Klára (ének) és Molnár Anna (hárfia). Zongorán kíséri: Polgár Tibor.
 11.15: A m. kir. államrendőrség zenekarának hangversenye a Vigadó-térről. (A Dunakörző kavéház terraszán.) Vezényel: Szöllősy Ferenc karnagy.
 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.
 2.30: Hírek, élelmiszerárak.
 3: Piaci árak és árfolyamhírek.
 3.30: Történelmi meseóra. Rendező: Somogy Pál. Közreműködik: Gaál Mózes, Somogy Pál, Diamant Sári, Medriczky Andor, Illosvay Gusztáv, br. Lers Elvira, Szalay Bébike, Talabér Laci és a fehérsástéri polg. fiúiskola énekkara Kóváry Ernő tanár vezényletével.
 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés, hírek.
 5: Fábry Frigyes előadása: Árvízveszély, árvédelem és vízjelzőszolgálat.
 5.30: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye.
 6.30: Francia nyelvoktatás.
 7.30: Magyar művészek otthonában. Látogatás Hubay Jenő budai palotájában. A helyszíni közvetítést Gyarmathy Sándor, a Studio rendezője vezeti.
 8: A m. kir. Orsz. Színházakadémia növendékeinek előadása a Studióból. „Liliomfi.” Eredeti vigjáték 3 felvonásban. Írta: Szigligeti Ede.
 Utána kb. 10.30: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés. Majd debreceni Kiss Béla és cigányzenekarának hangversenye.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETÉNY.

Debrecen sz. kir. város polgármestere a Pallag-Dombos-tanyán létesítendő nyolclakásos cselédház építésénél előforduló: I. Föld, közműves, elhelyező; II. Betonburkoló; III. Acs; IV. Tetőfedő; V. Bádogos; VI. Asztalos, lakatos, mázó és üveges munkáinak vállalatbaadására nyilvános versenytárgyalást hirdet.
 Ajánlat a város által kiadott ajánlati és költségvetési úrlapon, egységárak megjelölésével az egységáraknak a végösszegnek betűkkel való kiírásával teendő és pedig a kiirt összes munkákra együttesen, vagy pedig munkanemekenként külön-külön csak az úrlapokon tett ajánlatok foglalkoznak figyelembe vételével.
 Az előirt okmánybélyeggel ellátott, szabályszerűen kiállított és aláírt ajánlatok pecsételt lezárt borítékban 1930. évi június hó 26-án d. e. 11 óráig a közigazgatási iktató hivatalba nyújtandók be, vagy olyan időben postára adandók, hogy az ajánlat a jelzett határidőig nevezett hivatalhoz beérkezzen. Borítékban feltüntetendő, hogy „Ajánlat a Pallag-Dombos-tanyán létesítendő nyolclakásos cselédház munkálatára”.
 A vállalati összes ár 2%-ának megfelelő hányadéknak előzetesen a város házipénztárába történő befizetését igazoló letéti jegy az ajánlatához csatolandó.
 Az előbb megnevezett határidőre beérkezett összes ajánlatok ugyanazon d. e. 12 órakor a városi tanácsstermben nyilvánosan bontatnak fel, amely eljárás az ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek.
 Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig maradnak kötelezettségben.
 Ajánlati úrlapokat, középítkezési általános és részletes feltételeket, költségvetést ajánlattevők Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályának, rendőrségi épület 3-ik lépcsőház, III. em. 109. sz. szobájában munkanemekenként 2-pengő, összmunkára pedig 10 pengőért megszereshetik.
 A tervek ugyancsak ott megtekinthetők.
 A város fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, tekintet nélkül az ajánlati árakra, szabadon válassza, a kiirt munkánál többet, vagy kevesebbet rendelhesen, vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégítőnek nem találja, újabb nyilvános, vagy korlátozott versenytárgyalást tarthasson, esetleg a munkák vállalatba adása tekintetében másként is intézkedhessen.
 Debrecen, 1930 május hó 31. Polgármester.

NAPTÁR

KEDD

3

INGYEN

osztogok ismét óriás léggömböket vevőimnek.

Wienben és Budapesten összevásárolt sokféle cikkek

KEDDEN

a következő cikkek kerülnek olcsó eladásra: Naponta érkezik sokféle olcsóság! Mindenkinek érdeke, hogy nálam vásároljon!

Króh utóda Hegedüs Dégenfeld-tér 10.

Több ezer pár mosó harisnya
1-78 fill., 2-48 fill.

Több ezer pár férfi zokni
78 fill., 88 fill., 1-28 fill., 1-98 fill.

Férfi keztyű szarvasbőr imit. és cérnakeztyűk
1-98 fill., 2-38 fill., 2-98 fill.

Férfi apacs ing
4-98 fill., 5-98 fill., 6-98 fill.

Gyönyörű férfi ingek
2-98 fill., 3-98 fill., 4-98 fill., 5-98 fill., 6-98 fill.
french elejű damast elejű pouplin elejű selyem pouplin elejű oxford egy anyagból

Gyermek zoknik minden számban
egységár 68 fill.

Gyermek nyári trikók
98 fillértől

Fürdő sapka la gummiból
48 fill., 58 fill., 68 fill.

Férfi fürdő tricó minden szám
2-98 fill.

Gyermek fürdő tricó minden szám
1-98 fill.

Műselyem strand kabát minden nagyság
7-90 fill.

Frotir kelme 160 cm. széles
mtr 9-90 fill.

Csodás minták műselyemből
mtr 1-88 fill., 2-20 fill., 3-28 fill.

Női ing himzett
1-18 fill.

Férfi gallér, divatos, puha v. kemény
79 fill.

Sok sok divatos nyakkendő
48 fill., 58 fill., 98 fill., 1-58 fill.
és feljebb egész finom árak is raktáron.

Holnap folytatom.

Hentesek, vendéglősök figyelmébe!
SZEGEDI PAPRIKA
 különlegességek. Állandóan nagy raktár.
 LINDENFELD, DÉGENFELD TÉR 7. SZ.

SÓDRONY ÁGYBETÉTEK
 legjobb minőségben készít
 NEUMANN, PÉTERFIA UCCA 19
 Telefon 16-75

VARRÓGÉP

JAVÍTÁS

SAKSZERŰEN

ÉS GYORSAN.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.
 DEBRECEN, PIAC UCCA 79.

Mielőtt **KALAPOT** vásárol,
 okvetlen nézze meg
HEIN MATILD nőikalap szalonját
 PIAC UCCA 38.
 Nagy választék! Rendkívül olcsó árak!

67 CSAPÓ UCCA 67
BÁLINT JÓZSEF asztalos
 ajánlja saját készítésű
butorait.

Mindenki érdeke, hogy árjegyzékemet figyelemre méltassa!
Kifogástalan jó árut árusítok.

Szolid olcsó árak!

- Georgette 100 széles, tiszta selyem 7.50
- Foulard 100 széles, tiszta selyem . . . 4.50
- Crep de chin 100 szél., tiszta selyem 6.50
- Nyers selyem, tiszta selyem 5.20
- Crep szaten 100 szél., tiszta selyem 10.80
- Imprime, 100 széles, tiszta selyem 7.80
- Taftalin, 80 széles, 8 színben 3.30
- Ramona, minden színben 4.50
- Kabát ripsz selyem, 100 széles . . . 11.80
- „Nansu” fehérmű batizst, minden szín 1.55
- Krepella, 100 széles, tiszta gyapju . 4.50
- Eolin, 100 széles, tiszta gyapju . . 3.60
- Cérna Georgette, 100 széles, divat minták 1.98, 1.28
- Voál, jó mosó, sok mintában 80
- Gyapju delén „Cosmanosi” 2.28
- Lepedővászon 140 széles 2.20
- Lepedővászon 180 széles 3.20
- Batizst siffon, 80 széles 1.50
- Siffon 66
- Selyem harisnya, mosható 2.50
- Jó kék festő 98

BÉKE ÁRUHÁZ, Szent Anna 2.

BIBER' SZIGETELŐ

gyorsankötő Bauxit cement, nagyszilárdságú portland-cement, folyam kavics és homok, Chamotte téglák, kátrányfedéllemezek, elszigetelőlemez legutányosabban kapható

Lukács Vilmos és Testvére

műkö és cementárugyárában
DEBRECEN,
 Károly Ferenc József ut 3/b.
 Telefon 308

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPRA JELNIK MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASTAGBETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMLITATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 49. SZÁM, FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT”-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL. —

Levelezés

Csinos

fiatal, jólelkű, intelligens uriaszony diszkrét barátságát keresi középkorú nőten nyugdíjas tisztviselő, — filigrán természetűek előnyben. Kalandorok kerüljenek. — Csak teljes címmel ellátott levélre válaszolok. Leveleket „Nyugdíjas” jellegre kérek a kiadóba. 3119-c

Közös

háztartásba lépne uriaszony középkorú uriemberrel, aki biztos állásban van; ő is keresettel bír. Jelige: „Takarékos gazdasszony” a Független Újság kiadóhivatalába. 1234-b

Házasság

Magános

67 éves özvegy nyugdíjas, józanéletű, több takarékbetétem van és egy személyes lakásom, tisztességes, jólelkű magános szerény igényű nővel megismerkednék 50 éves korig, akinek hozzátartozói nincsenek, saját háza, lakása van, hűség, jó gondviselő társak lennének. Ajánlatot kérem a Független Újság kiadóhivatalába: „Jó ember” jellegre. 3202-a

Kiadólakás

Csinos

egy szoba, konyha, kamara, villanyvilágítás, jövizű kut, azonnal kiadó. Csokonai ucca 44. Ugyanott 2 tölgyfágy eladó. 2364-d

Csoda

olcsó, tiszta, nagy szoba, konyha, speiz, fűskamara azonnal kiadó, vagy 15-re. Szondi ucca 6. Töcsökert. 3207-a

Uccai

szoba, előszoba, konyha, speiz június 15-re kiadó. — Pesti u. 35. 3208-b

Kiadó

különbejárati uccai butorozott szoba június 15-re vagy július 1-re. Jókai ucca 6. 3209-a

Szoba

kiadó, 1.000 pengő magánkölcson keresek ház fedeztetel. Homok ucca 72. szám. 3173-a

Főtéren

uccai parkettás butorozott szoba kiadó, esetleg ellátással, zongora, fűrdőszobahasználattal. Cim a kiadóban. 3210-b

Kiadó

egy és kettőszobás modern lakás. Domokos ucca 16. Vénkert. 3214-a

Uccai

különbejárati három ablakos butorozott szoba kiadó. Burgundia 13. 3211-a

Ujonnan

festett egy szoba, konyhás lakás kiadó. Vigkedvű Mihály u. 64. 3189-a

Püspöki palotában

butorozott szoba esetleg fűrdőszoba használattal kiadó. Érdeklődni Független Újság Kölcsonkönyvtárban, Széchenyi u. 2. 1271-d

Különbejárati

butorozott szoba kiadó. Kossuth ucca 58., 6. ajtó. 3186-a

Kiadó

2 szoba mellékhelyiséggel augusztus 1-re. Varga u. 32. 3192-a

Kétszobás

lakás mellékhelyiségekkel augusztus elsöre kiadó. Darabos u. 21. 3188-a

Különbejárati

1 vagy 2 szoba előszobával kiadó. Kossuth 61. 3196-a

Postapalota

közelében Bethlen ucca 27., kétszobás lakás augusztusra kiadó. 1274-a

Piac uccán

gyönyörű 5 szoba, hall kiadó. — Érdeklődők címét „Szép lakás” jellegre kiadóhivatalba kérem. 1264-a

Egy

különbejárati szépen butorozott szoba azonnal kiadó. Kálvin-tér 5. 1278-a

3 szobás,

komfortos uri lakás Csapó u. 40-b. sz. alatt azonnal bérbeadó. Dr. Kovács Jenő ügyvéd, Batthyány u. 14. 3121-d

Lakások,

egy, kettő, három szobások, boltok, műhelyek olcsón kiadók. Hatvan 61. Csapó 11. 1205-c

Butorozott

szoba azonnal kiadó. Simonyi ut 9. 3092-d

Butorozott

szoba kiadó. Zöldfa ucca 13., keresztépület. 3093-c

Napfényes,

teljesen újjaalakított kétszobás, előszobás lakás vízvezetékekkel, villannyal kiadó. — Magoss György tér 1. 3130b

Kisebb

butorozott szoba kiadó. — Miklós ucca 21. 3131-b

Kiadó

egy szoba, előszoba, konyha azonnal. Teleki ucca 68. 3136-b

Butorozott

szoba konyha használattal kiadó gyermektelen házaspárnak házimunkáért lakást adok. Huszár u. 13. Széchenyi kert. 3141-b

Különbejárati

butorozott szoba kiadó. Vörösmarty u. 1., balra. 828-d

3 szobás

fűrdőszobás napos udvari lakás kiadó. Rákóczi u. 10. 3179-c

Háromszobás,

fűrdőszobás lakás kiadó. — Csók u. 3. Megtekinthető: 11-12-ig. 1259-d

Központban

kiadó szép világos, kényelmes szoba fűrdőszobahasználattal. Cim a kiadóban. 1425-d

Barátságos,

csinosan butorozott szoba fűrdőszobahasználattal kiadó. Piac ucca 77., keresztépület, I. emelet 6. ajtó. 1102-d

Ötszobás

modern uri lakás, parkettes, azonnal beköltözhető. Csapó 24. 3104-c

Napfényes,

tiszta, kertre néző butorozott szoba uri családnál kiadó június 15-től egy vagy két személynek ellátással vagy anélkül. Cim: városház trafik, Piac u. 3156-d

Különbejárati

kétágyas butorozott szoba előszobával vagy konyhával azonnal kiadó. Péterfia u. 14. 3190-b

Aranyat

veszek legmagasabb áron, készpénzért. Arany beváltás. Simonffy ucca 7. 813-d

Ventilátort,

használt állapotban megvételre keres Papirforgalmi Vállalat, Széchenyi u. 2. 1130-d

Jégszekrényt

háztartásba alkalmas keresek. Hatvan u. 1., II. em. 17. a. 1140-d

Levelebeveget,

régi levelezést, gyűjteményt veszek. Részletes ajánlatot levélben kér Kaufmann, Budapest, Paulay ucca 43., III. 1258-c

Pénz

15-20 ezer pengő befektetéssel fél év alatt 150-200 ezer pengő forgalmat s szép jövedelmet érhet el. Levelet „Töke biztosítva” jellegre kiadóba kérünk. 1275-b

Betöltendő állás

deutsches Fräulein, mit Jahreszeugnissen, für 15 Juni, zu meinem vierjährigen Sohne. Dr. Ornstein Lajosné, Hatvan u. 6. 1142b

Korcsmárosok

és italmérőknél jól bevezetett borutazó azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. 1180-d

Varróleányt,

fűző varrót munkakönyvvel felveszek. Gyermekdivat szalon, Péterfia 52. 3086-c

Ügyes

kézilányokat azonnal felveszek. Szabó Kata, Piac u. 53., I. em. 1464-d

Izraelita

uri kis család keres csakis jó bizonyítványú mindenestől. József kir. herceg u. 50. 1147-d

Ügyes

leány felvétetik a Margit-fürdő gőzmosóba. 1126-d

Gépészkövác

tanyára, ki traktorkezelésben jártas, kerestetik. — Jelentkezni Hatvan ucca 27. 3138-b

Állandó

munkára varró-, tanuló- és kifizetőlányok azonnal felvétetnek. Széchenyi 26., varrodába. 1204-b

Hosszu

bizonyítvánnyal fiatal jól főző szakácsnő kerestetik tizenötödikére, vagy esetleg azonnalra. Cim: Deutschfűszerüzlet, főposta mellett. 1266-a

Ügyes

varró- és tanuló lányokat felveszek női szabósághoz. Öt-malom ucca 1. sz. 3215-a

Egy

konvenciósi kocsist fiával azonnal keresek. Erzsébet ucca 6. 3213-a

Mindenes

bejárónő felvétetik. Rothermere u. 46. Jelentkezni 9 órától kezdve. 3220-a

Ügyes

megbízható minden bejárónő felvétetik. József kir. herceg ucca 24. Trafik. 3218-a

Munkásleány

szükvizüzetbe azonnal felvétetik. Gyakorlott előnyben. Honvéd u. 16. 3187-a

Kifutófiu

felvétetik Fischer Vilmosnál, Degenfeld-tér 2. 3184-a

Házmaster

ügyes, megbízható, fizetésfelvétetik. Arany János ucca 20. 1270-c

Ügyes

leány felvétetik a Margit-fürdő gőzmosóba. 1272d

Bejárónőt

délelőtre fogadok. Péterfia 6., az udvarban, jobbra. 1265-a

Tanulóleány

felvétetik Róth Zsuzsi ruhaszalonjában, Piac u. 58. 1267-a

Nagyerdei

strandon ügyes fodrászsegé felvétetik. — Jelentkezni: Szikszaynál, Wesselényi ucca. 1277-a

Ügyes

kifizetőfiu felvétetik azonnalra. Hatvan u. 1., II. em. 17. 1260-d

Ügyes

jó bizonyítványú szobaleány felvétetik. Piac ucca 16., II. emelet 4. ajtó. 1261-a

Kifutófiu

jobb családból 15-16 éves, felvétetik Gárdos könyvkereskedésben, püspöki palota. 1276-a

Ellátás

Teljes

ellátással butorozott szoba kiadó. Ötmalom ucca 1. sz., keresztépület. 3122-c

Kiváló

házi kosztomat ajánlom a fűrdőszobánál itthon maradt uraknak és hölgyeknek. Csinosan berendezett étkezőben elfogyasztásra vagy kihordásra is. Csapó u. 41. Nagy Endréné. 3216-b

Üzletek

Üzlethelyiség

Deák Ferenc uccán kiadó. Értekezhetni: Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete, Hunyadi ucca 2. szám. 644d

Mészület,

jó forgalmu, családi okok miatt átadó vagy elszámlásra kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 3158-b

Trafikhelyiségnek

már engedély volt e helyiségben, kiadó. Sas u. 4. 3142-c

Ingatlan

Debrecen

közvetlen közelében jó lakóházat 5-10 hold beiséggel, gazdasági épületekkel azonnal bérelnek. Ajánlatot bérösszeggel a kiadóba „Baromfitenyész” jelleg alatt. 673-d

Homokkertben

a Jóna Gyula ur féle szőlőből kihasított előnyös fekvésű és építésre kiválóan alkalmas telkek kedvező részletfizetési feltételekkel eladó. Érdeklődők forduljanak a tulajdonoshoz, Debrecen, Csapó ucca 22. 1095-a

Eladó

csinos családi ház Péterfia közelében olcsón. Kut ucca 4. 3197-a

Eladás

Poloskairtást

ciángázzal vagy szabadalmazott folyadékszerrel felelősséggel vállalok. Poloska- és patkányirtószert kapható. — Nánássy, Kossuth ucca 47. Telefonhívó 845. 757-c

Nőikalapok

legolcsóbban Ábrahám és Társánál szerezhető be. — Alakítások 2 pengőért vállaltatnak. Batthyány u. 10. 1273-a

Negyvenkettes

nagy Boconádi uj kaptárok eladók. Pacsirta ucca 14. 1269-a

Hofherr-szántótraktor,

Fordsonok, nyolcas gözlokomobil, nyolcas cséplő, fűkasza, hármas benzinnemotor, esztergapad eladó. Révész, Debrecen, Hunyadi ucca 21. 1262-c

Gyermekágy,

fehér, kitűnő állapotban, fehér gyermekkoosi, gyermekszék eladó. Piac u. 22., II. 4. 1263-a

Productiv

Genossenschaft, kitűnő állapotban lévő rövid használt zongora eladó. Szendrő zongorakert, Batthyány u. 22. 3190-c

Bor,

saját termésű, literje 64 fillér. Burgundia ucca 9. 3191-a

Eladó

teljesen új permetezőgép, putton, mustmérő, sonka-főzőgép, kilenc milliméteres flóbert, üveges cukorkás szekrény, márvány mérleg. Csapó u. 41., étkezőben. 3217-a

Takarék tüzhelyek,

üstházak prima, olcsó, nagy választékban felelősséggel: Méliuszter 9., beszerezhető. 3194-a

Egy

jókarban levő kerékpár jutányosan eladó. Perces ucca 18. 3195-d

Eladó

országos mézpergető. Kereskes telep, Géza u. 24. 3198a

Stráfszekér,

szeccskavágó, tizedes mázsa eladó. Pesti u. 3. 3110-b

Egy

használt, jó karban levő 100 kilogrammos tizedesmérleg sulyokkal olcsón eladó. Kardos, Darabos ucca 29. szám. 998-d

Jégszekrény,

ruhaszekrény, férfiruhák, női ruhák, kerti pad, férfi cipők, tükrök, antik comódé, képek, virágtovekek eladók. Szent Anna 34. 3159-c

Mág-autó

üzemképes állapotban jutányosan eladó. Vigkedvű Mihály ucca 10. 3155-c

Motorkerékpár,

kéthengeres, A. J. S. gyártmányú, sürgősen eladó olcsóval, teljes felszereléssel. Cim a kiadóban. 1247-d

Eladó

jókarban levő üzemképes személyautó, autó rugózását, kocsit fényezését és javítását olcsón és pontosan készíti Neuländer Andor kocsigyára, Erzsébet ut 28. 1249-c

Különféle

Zongora

(Neuburger) jó karban lévő bérbeadó gyakorlásra is Batthyány u. 14. 3183-a

Csillárjait

már nem kell szidoloznia, mert bármilyen színre galvanizál, minden nagyságban tárgyakat nikkelez Földvári, csak Széchenyi ucca 55. Telefon 168. 2855-a

Kiadó

nagy borospince. Nyomatott 10. Használt ajtókat veszek. 1268-a

Kardokat,

bajonetteket, autó és bármilyen alkatrészeket szépen és olcsón nikkelez Földvári, csak Széchenyi ucca 55. Telefon 168. 2856-a

Allami

középiszkolai tanár, ki grófi háznál is működött, elvállalja középiszkolások csoporttanítását, házi tanárságot is. „Nyelvtész” jellegre kiadóba. 3212-a